

אהבתי

שתף

שמור

דובר צה"ל אלוף מוטי אלמוז

הוסיף/הוסיפה 3 תמונות חדשות.

18 נובמבר 2016

שבת שלום מהלוחמות החדשות שהצטרפו לצה"ל השבוע!

דובר צה"ל אלוף מוטי אלמוז

MotiAlmozDOTZ@

דף הבית

פוסטים

סרטונים

תמונות

אודות

אוהבים את זה

צור דף

צילום מסך מדף הפייסבוק הרשמי של דובר צה"ל

דובר צה"ל כמשרד יח"צ לקידום אג'נדות חברתיות

- מבוא.....2
- א. כותרות ראשיות.....3
- ב. הכתבות במלואן.....7
- ג. כתבות פרשנות.....47
- ד. רשימת קישורים לכתבות:.....56

"וזה מה שעושה בחצי השנה האחרונה ראש אכ"א ודובר צה"ל, האלוף מוטי אלמוז... בחודשים האחרונים, כאילו היו שחקנים בסוכנות דוגמנים, הוא עושה בחיילי צה"ל שימוש לטובת קמפיין פוליטי שלא היה כמוהו מאז נוסד צה"ל. אין יום בלי אייטם עיתונאי, בלי חיילת שמספרת כמה נהדר לה לשרת עם בנים, בלי חיילים שנשלחים לתקשורת לראיונות שכל מטרתם להשיב מלחמה לציבור הדתי-לאומי ולרבניו. אגב, לא רק רבנים חושבים שיש בעייתיות בחלק מהיחידות שנפתחות לשירות נשים. שמענו מה אמרו על זה האלוף יפתח רון טל ותת-אלוף אביגדור קהלני. אפשר וצריך לדון על הסוגיה הזו, אבל זה לא מה שעושה צה"ל."

דובר צה"ל, כאילו היה יועץ תקשורת של מפלגה, החליט לנצח בקרב הזה דרך העיתונות. כדי להילחם ברבנים ובקציני צה"ל הבכירים שחושבים ששילוב בנות ביחידות מסוימות פוגע בצה"ל, הוא עושה שימוש ציני בחיילות וקצינות. אספו את כל קטעי העיתונות של החודשים האחרונים שהופיעו בהם, בשירות דובר צה"ל, עשרות חיילות וקצינות אם לא למעלה מזה, ותיוכחו איזה קמפיין ענקי מתנהל כאן.

כל עוד צה"ל נשאר מחוץ לפוליטיקה, הכל היה בסדר. אבל כשהוא בוחר לעצמו אם הוא עם הרב קרים או נגדו ואם הוא בעד עמדת הרבנים או נגדה ואילו אישים לתקוף ועל אילו להגן, הוא הופך את עצמו לארגון פוליטי, כמעט למפלגה"

קלמן ליבסקינד, מעריב, 18.3.2017¹

דובר צה"ל ומדורי הגיוס מפעילים קמפיין אגרסיבי המשווך את השירות הקרבי לבנות. כל גיוס מחזור לוחמות מלווה בקול תרועה, קצינות נשלחות אל מול המצלמות בשירות משרד היח"צ של דו"צ, והיחידה עובדת שעות נוספות להטמעת שילוב הנשים בצה"ל.

לדוגמא, שלושת המג"דים של הגדודים המעורבים נשלחו לכתבת פרגון ויח"צנות לגדודים שלהם², שלוש לוחמות דתיות תודרכו לספר כמה טוב להיות לוחמת דתית³, דף הפייסבוק הרשמי של צה"ל ושל דובר צה"ל משתף ומשווק גיוס לוחמות וקצינות⁴. אם זה לא מספיק, שלושה טרנסג'נדרים במדים התייצבו בידיעות אחרונות לקדם גיוס להטב"ים ולנגח את הרבצ"ר לפני מינויו⁵.

למען הסר ספק, כל לובשי מדים אינם יכולים להופיע בכלי התקשורת ללא אישור דובר צה"ל.

לאחר הפיגוע בארמון הנציב, בלטה התנהלות דובר צה"ל כמשרד יח"צ מול ביקורת ציבורית על בריחת הצוערים. דו"צ פעל במרץ בכל כלי התקשורת במטרה להציג את האירוע כהישג והצלחה, למרות תחושת הכישלון שעלתה מהצילומים והעדויות מהשטח. כדי שלא להשאיר מקום לספק, נשלחה אל המיקרופונים סגן מאיה פלד להציג את הגרסה שלה שוב ושוב⁶, וכמובן להיות חלק מקמפיין השיווק של הנשים הלוחמות ה'מוצלחות'.

¹ <http://www.maariv.co.il/journalists/Article-578211>

² <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4921574,00.html>

³ <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4708709,00.html>

⁴ <https://www.facebook.com/MotiAlmozDOTZ/photos/a.272413862960049.1073741828.251453648389404/619050911629674/?type=3>

⁵ <http://www.yediot.co.il/articles/0,7340,L-4836953,00.html>

⁶ <http://www.maariv.co.il/journalists/Article-570151>

א.

כותרות ראשיות

חדשות • 16.02.2017

הכיוון: מעורב

נוהרות בהמוניהן: יותר ויותר בנות מבקשות לשרת כלוחמות בגדודים המעורבים, ובצה"ל עושים מאמצים להפוך את השירות הקרבי לאטרקטיבי יותר עבורן — גם מבחינת הציוד • לאור ביקוש מצד מתגייסות נשקלת הקמת מחלקה ייחודית של לוחמות דתיות בלבד

Recommend 28

יוסי יהושוע

למג"דים המעורבים אין ספק: "לוחמות יכולות לשרת בטנק ולתמרן במלחמה"

הסא"לים אלעד כהן, עידו אסרף ויוסי פנסו מפקדים על שלושה גדודים מעורבים, אליהם הגיעו לאחר פיקוד על אלפי לוחמים בעזה ובלבנון בסיירות המובחרות. הם מאמינים שנשים יכולות להיות מג"דיות קרביות, מבהירים שהגדודים המעורבים הם "לא טרנד" ומסבירים את היתרונות שיש רק ללוחמות: "חוצפה חיובית, קור רוח והן דעתניות"

Recommend 2.2K

יואב זיתון פורסם: 18.02.17, 18:40

לוחמות בגדוד מעורב
צילום: דובר צה"ל

שתף בפייסבוק

הדפסה

חדשות • 06.03.2017

סיכת לוחמת

במלחמת השחרור הייתה עליזה גורי, בת 86 היום, קצינה בפלמ"ח • לקראת יום האישה היא נפגשה ביוזמת "ידיעות אחרונות" עם ארבע לוחמות קרביות בצה"ל ושוחחה איתן על פמיניזם בשדה הקרב, היתרונות של נשים במצבי משבר, ולמה אסור לתת לרבנים להתערב בגיוס הבנות

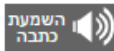
Recommend 93

מרב בטיטו

שישבת //

גאוות יחידה

"ריבוי הנשים בתפקידי מפתח בצבא מאיים על חלק מהגברים, שעדיין חושבים שתפקיד האישה הוא להביא ילדים ולהיות אמא. אני הייתי בעזה עם חמישה לוחמים בתוך נגמ"ש, ולא ראיתי שום בעיה עם זה" • רס"ן ד"ר שני קיסרי, רופאה קרבית, נחשפת לראשונה עם בת זוגה ובתן

ערן נבון //

פורסם ב: 09.12.2016 05:15 / 57

ידיעות אחרונות Yedioth Ahronoth

3 דקות •

חיל האוויר

סרן אדיר גבאי ודין הכירו זמן רב לפני שיצאו לדייט הראשון שלהם. הם שירתו באותה יחידה בחיל-האוויר. מאז עברו שמונה שנים והיום הם נשואים טריים. לכבוד יום המשפחה שחל היום בחרנו לערוך פרויקט שיציג את כלל סוגי המשפחות המשרתות בחיל-האוויר, ביניהן גם משפחה חד מינית. מבחינתנו כולם שווים וכולנו משפחה אחת גדולה

בשכפ"ץ וחצאית: הדתיות שרוצות להציל את המדינה

שרי מיכאל היא לוחמת קרקל, הילה לב ארי משרתת בגדוד חילוץ והצלה - ואורנלה בגדוד "אריות הירדן". שלוש בוגרות אולפנה מספרות מדוע החליטו לתרום למדינה בשירות קרבי דווקא, למרות שהסביבה שלהן העדיפה אותן בשירות הלאומי. "הבנתי שאלה החיים שלי ואני לא יכולה לרצות את כולם"

הילה לב ארי. "לתת את כולי" צילום: דו"צ

Recommend 243

יצחק טסלר פורסם: 11.10.15 09:59

שתף בפייסבוק

חדשות • 03.08.2016

המגדר יעבור לדום

שלושה חיילים טרנסג'נדרים חושפים מדוע החליטו להתגייס לצה"ל, איך הם מסתדרים במקלחות ובמגורי החיילים, והאם הם חוששים יותר אחרי "נאום הסוטים" וההתבטאויות נגד חברי הקהילה הגאה מצד רבנים - ובהם גם הרב הצבאי המיועד

 Recommend 0

שרי מקובר-בליקוב, צילומים: אילן ספירא

חדשות • 29.09.2016

זינוק בעלייה

למה בצה"ל מטפלים בהטרדות מיניות טוב יותר ממערכות אחרות, איך נשים מצליחות להתנהל בתוך ארגון גברי במהותו, ומה הסיכוי שבקרוץ יישבו כמה אלופות מסביב לשולחן המטכ"ל. ארבע הקצינות הבכירות ביותר בצה"ל מדברות על המסע שלהן לקצה הפירמידה הצבאית. מפגש פסגה

 Recommend 124

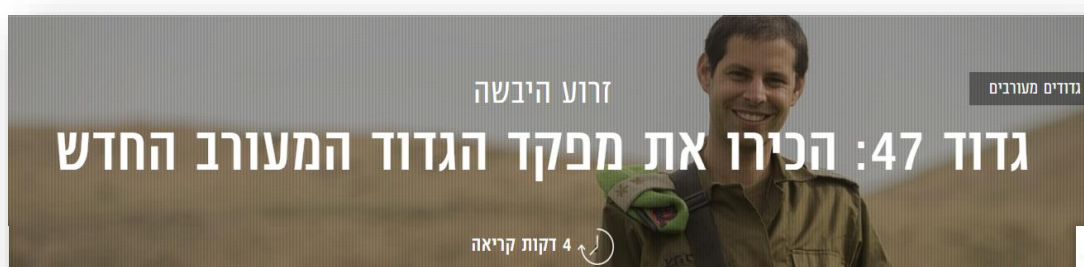
יוסי יהושוע וראובן וייס | צילום: יונתן בלום

סמג"דית חי"ר ראשונה בצה"ל

רב-סרן דנה בן עזרא בת ה-32 תשמש כסמג"דית של גדוד חדש שנמצא בשלבי הקמה וגיוס ראשונים ויהיה אחראי על הגנת גזרת דרום הבקעה. בעבר שירתה כמפקדת פלוגת לוחמות בגבול עם סיני

 Recommend 5.5K

יואב זיתון | פורסם: 09.02.17, 12:01

צה"ל - צבא ההגנה לישראל

הכירו את סגן חן ביטון, קצינת רפואה בגדוד צבר של חטיבת גבעתי והאישה היחידה הממלאת כעת תפקיד זה בחטיבות החי"ר!

"להיות בשטח ולתת מענה רפואי ללוחמים, בין אם בתרגיל ובין אם בחירום, זה התפקיד שלי. אין בי ספק שזהו תפקיד שמעניק לי אחריות גדולה מאוד".

דובר צה"ל אלוף מוטי אלמוז

3 פברואר

השבוע סיימה הצוערת גילירוזן את קורס הקצינים בבה"ד 1. לרחבת המסדרים לוותה ע"י שלוש אחיותיה, אשר כולן משרתות בצה"ל - סגן עדי, רב"ט שי (אחותה התאומה) וני שעלתה מבלארוס בתכנית "נעליה", למדה עברית בחיק המשפחה בארץ ומאז הפכו משפחת רוזן למשפחה עם ארבע בנות. שבת שלום!

ב.

הכתבות במלואן

המחנה נמצא בשטח הרחוק ביותר מהמחנה, והוא מוקף על ידי גדרות ברזל. הוא נמצא בצמוד למחנה, והוא מוקף על ידי גדרות ברזל. הוא נמצא בצמוד למחנה, והוא מוקף על ידי גדרות ברזל.

[illegible]

היעדר במספר הלוחמות בפרוע היבשה

שנה	192	2010
היעדר	20%	67%

החלוקה בגודלים

גודל	40%	60%
מחנות		
מחנות		

ההקלות והיתנות בגודלים המעורבים

שנה	1916-19	2010-16
מחנות		
מחנות		

הכיוון: מעורב

 Recommend 28

7

במקביל לעלייה במספר הבנות המבקשות להיות לוחמות, נרשמה גם עלייה בביקוש של הבנות הדתיות שרוצות לשרת בגדוד המעורב. באופן כללי השירות ביחידות הללו אינו מועדף על המתגייסות הדתיות, וגם עמותת "אלומה" שמקדמת את גיוס הבנות אינה דוחפת לשירות בגדוד מעורב. עם זאת, קצין בכיר במערך האיסוף גילה אתמול כי כ־15 בנות דתיות ביקשו להתגייס

כלוחמות במסגרת ייחודית, ומתקיימים מגעים להיענות לדרישה שהעלו לשרת במחלקה "מגדרית" שכולה על טהרת המין הנשי. בשלב הראשון הכוונה היא להציב אותן תחת פלוגת התצפיתניות של פיקוד הדרום — וכך לשמור על דרישותיהן לאורח חיים דתי. לא מדובר במחלקת "הסדר" הזוכה לשירות מקוצר, אלא רק בעלת מאפיינים ייחודיים מטעמים דתיים.

בצה"ל נתקלו בביקורת כלפי הורדת רף ההכשרה של הבנות הלוחמות, בדגש על השוואה בין הצבא האמריקאי שבו הרף ללחימה בין בנים לבנות הוא אחיד ולא מותאם — לבין הצבא הישראלי שמבצע התאמות בסרגל המאמצים במטרה להגביר את רמת ה"שרידות" שלהן ביחידות הלוחמות. קצין מערך האיסוף הקרבי, תא"ל מרדכי כהנא, אישר בין היתר את צמצום מספר המחסניות באפוד לבנות מ-6 ל-4. "אם ללוחמת לא יספיקו 4 מחסניות בקרב, כשלצידה גם לוחמים ולוחמות, אז הקרב כבר הוכרע", אמר להן. "כשהייתי מפקד אגוז נלחמנו בלבנון השניה יותר מ-30 יום ולא היה לוחם אחד שהמחסניות באפוד לא הספיקו לו".

הסוגיה הבעייתית האחרונה שמטרידה את צה"ל בהקשר לשירות הבנות הלוחמות היא שיעור הנשירה. הצבא הצליח לצמצם את מספר הלוחמות שחתמו ויתור תוך כדי הכשרה, אבל מתברר כי בשנה השלישית של השירות נרשמת עלייה דרמטית במספר הבנות שמבקשות להשתחרר — כשהן רואות את החברות שלהם מסיימות שירות אחרי שנתיים בלבד. במצב כיום, כדי להגיע לבקו"ם כל מה שנותר להן זה לבקש פסילת מקצוע כלוחמת, ואז הצבא מחויב בחוק לשחרר אותן משירות, ולכן יש למצוא לכך פתרון — סוג של מנגנון פיצוי בדמות שכר גבוה יותר או מענק חתימה שיעודד אותן להישאר וימנע את תחושת הקיפוח.

פרסום ראשון: 16.02.17, 23:51

למג"דים המעורבים אין ספק: "לוחמות יכולות לשרת בטנק ולתמרן במלחמה"

הסא"לים אלעד כהן, עידו אסרף ויוסי פנסו מפקדים על שלושה גדודים מעורבים, אליהם הגיעו לאחר פיקוד על אלפי לוחמים בעזה ובלבנון בסיירות המובחרות. הם מאמינים שנשים יכולות להיות מג"דיות קרביות, מבהירים שהגדודים המעורבים הם "לא טרנד" ומסבירים את היתרונות שיש רק ללוחמות: "חוצפה חיובית, קור רוח והן דעתניות"

לוחמות בגדוד מעורב
צילום: דובר צה"ל

Recommend 2.2K

יואב דיתון פורסם: 18:40, 18.02.17

שתף בפייסבוק

הדפסה

הם נלחמו [במלחמת לבנון השנייה](#), הסתערו ברצועת עזה במהלך המבצעים [עופרת יצוקה](#) ו**[צוק איתן](#)**, ופיקדו על מאות לוחמים בחטיבת גבעתי, סיירת הנח"ל ואגוז של גולני. שלושתם עמוק בשנות ה-30 לחייהם, עם פז"ם קרבי שמקנה להם מראה קשוח של מג"ד חי"ר טיפוסי בצה"ל. אבל מאחורי המראה המחוּספס מסתתרים שלושה קצינים שהפכו לשגרירים הנלהבים ביותר של קידום נשים לתפקידי לוחמה בצה"ל. בצה"ל ממשיכים לבחון את האפשרות שנשים ישרתו בטנק, למשימות בט"ש בגבולות, כאשר ניסיון דומה בעבר נכשל, [כפי שפורסם לראשונה ב-ynet](#), בעקבות סדרת ניסויים שנערכה בזרוע היבשה יחד עם חיל הרפואה ונמצא כי חיילות לא יכולות לשרת כלוחמות שריון.

במפגש נדיר שערך ynet בין שלושת מפקדי גדודי החי"ר המעורבים בצה"ל - סא"ל עידו אסרף, מג"ד ברדלס האחראי על גזרת הערבה, סא"ל אלעד כהן, מג"ד קרקל (גבול מצרים) וסא"ל יוסי פנסו, מג"ד אריות הירדן (הבקעה) - יש תמימות דעים לגבי יכולתה של הלוחמת לשרת בכל תפקיד לחימה שהוא בזרוע היבשה. גם אם מדובר בעומק שטח האויב, בתמרון יבשתי במלחמה הבאה בעזה או בלבנון, וכן - גם בטנק. השיטתם, הדבר אפשרי באמצעות מיונים נכונים, התאמות רלבנטיות של הפרופילים הרפואיים וציוד לחימה שמותאם לגופן של נשים, שעשו לפתור את מרבית המכשולים בדרך לשוויון מלא בשדה הקרב.

"כמפקד בסיירת במלחמת לבנון השנייה, ראיתי לוחמים ש'שפכו מנוע' כי לא היו רגילים לתיקי ה"לואו" החדשים שקיבלו. עד אז הם סחבו תד"לים (תיק דרך ללוחם) ששפצרו עם רצועות וחוטי ברזל", מעיד סא"ל פנסו, "אם ייקחו כוח מעורב של לוחמים ולוחמות ויצמידו לו כלי משוריין - זה אפשרי. עשיתי תחרות 'איירון מן' עם בנות 45 שנתנו לי בראש, וראיתי הרבה את הגב שלהן. זה יותר עניין של מיונים ופרופילים. צה"ל השתפר דרמטית מבחינת הציוד האישי ללוחם וללוחמת, פעם אפוד-וסט היה גורם לשברי מאמץ, היום ההתאמה היא לפי מידות."

שלושת המג"דים, כהן, אסרף ופנסו(צילום: מוטי קמחי)

מג"ד קרקל, סא"ל כהן: "זה עניין של זמן עד שיבינו שזו לא בעיה שנתמך. בתרגיל הגדודי הראשון שלי תרגלתי הליכה ארוכה עם משקלים ועמדנו בכל המשימות והזמנים. הגדוד שלנו לא שונה מאחרים. אנחנו לא טרנד. יש לנו יכולות". מג"ד ברדלס, סא"ל אסרף: "אפשר לפרוץ כל תקרת זכוכית אם עושים את ההתאמות הנכונות בתהליך נכון וסדור. אני בטוח שאעמוד בכל משימה, ולא בגללי, אלא בגלל הלוחמות והלוחמים בגדוד שנותנים לי ביטחון שיש על מי לסמוך."

"לוחמת עם מקלע נגב דופקת גלגולים"

בשקט בשקט, על רקע מחסור באלפי לוחמים בגלל קיצור השירות, זינק מספר הלוחמות בצה"ל בשנים האחרונות ביותר מפי ארבעה. עד סוף השנה צפויות לשרת בצבא כ-2,500 לוחמות ביחידות השונות. בשבועות האחרונים גם מונתה לראשונה סמג"דית חי"ר, רס"ן [דנה בן עזרא](#), לגדוד 47,

הגדוד המעורב הרביעי שנמצא כעת בשלבי הקמה ראשוניים ומיועד להגן על הגבול בגזרה קבועה בדרום הבקעה.

(צילום: דובר צה"ל)

(צילום: דובר צה"ל)

לוחמות בגדודים מעורבים. יכולות לשרת בכל תפקיד לחימה(צילום: דובר צה"ל)

בקיץ הקרוב תירשם היסטוריה נוספת באבולציה של הלוחמות בצה"ל, עם הקמת בסיס טירונות משותף לקרקל, אריות הירדן, ברדלס ולגדוד 47 (שיזכה בקרוב לשם משלו). בכך יעזבו את בסיסי הטירונות של גולני, הנח"ל וגבעתי בהם הוכשרו עד היום. ארבעת הגדודים מאוגדים תחת מערך הגנת הגבולות החדש, שאמנם לא יכסה את כל גזרת הגבולות בארץ, אך יציב בגבול המערבי והמזרחי של ישראל גדודים סדירים, קבועים ואיכותיים, שימשיכו להתמודד מול [דאעש](#) בגבול מצרים מחד, ומול הברחות מירדן והטרור הפלסטיני במורדות גב הרי השומרון ובנימין מאידך. בקרוב הם יחליפו את הכומות הירוקות בכומתה מנומרת חדשה בגוונים צהובים-חומים.

שלושת המג"דים מרגישים שהם חלק מיצירת היסטוריה. "אני זוכר שבשבוע הראשון שלי כמג"ד בקרקל, עשינו תרגיל בשטח פתוח", נזכר סא"ל כהן, בן 37 ואב לשישה מירושלים, "הסתובבתי לאחר, פתאום אני רואה לוחמת עם מקלע נגב דופקת גלגולים ברבאק מטורף. כולה צנומה וקטנת מימדים, עם חיוך גדול ורעל מפה ועד לתאילנד. אחר כך ראיתי לוחמת אחרת עם המטול, יורה רימון ופוגעת בדיוק במטרה ממרחק של 200 מטר. במפקדות זיהיתי חשיבה אחרת וקור רוח יותר מאשר אצלנו. הן והלוחמות לא פוחדות להגיד לך את מה שאחרים מגמגמים לומר. הן דעתניות, בין אם

תאהב ובין אם לא. זו חוצפה חיובית ואני מאוד מעריך את זה לעומת מי שכל היום יגיד לי 'כן', כמו הכלב על ה'דש בורד' באוטו."

סא"ל אלעד כהן. "לוחמת עם חיוך ורעל מפה ועד תאילנד" (צילום: מוטי קמחי)

החוצפה החיובית עליה מדבר מג"ד קרקל חוצה גדודים. בשלבי ההקמה של 'אריות הירדן', לפני כשנה וחצי, הגיע מפקד זרוע היבשה הקודם, אלוף גיא צור, להתרשם מקרוב מאימון בשטח בנוי. בתום התרגיל האלוף כינס את אחת המחלקות ושאל את הלוחמות שהתגייסו רק כמה חודשים לפני כן, ויכולות להיות בנותיו: "איך היה?". בדרך כלל במצבים כאלה יש שתיקה מביכה ומעיקה בשל הבדלי הדרגות ומרחקי הסמכויות.

"אחת הלוחמות פשוט ענתה לאלוף: 'תגיד לנו אתה וכדאי שתציג את עצמך כי אנחנו לא יודעות מי אתה'", אומר סא"ל פנסו, שהיה עד למעמד. "לא ידעתי איפה לקבור את עצמי. צריך להבין: כשאני מקפיץ כוח להפעלת 'רשת דיג' (נוהל לתפיסת מחבלים) זה יכול להיות מפקד עם חמש לוחמות או מפקדת עם חמישה לוחמים ברכב. יש חיילים מעולים ויש פחות טובים. יש לוחמות יוצאות דופן, פיזית וקוגניטיבית, ויש לוחמות שפחות. אצלנו רוב הקלעים, הקשרים והחובשים הן לוחמות, כי יש דברים שלוחמות עושות טוב יותר מלוחמים ולהיפך. ברגע שאתה יודע לשלב את זה נכון, יוצא לך משהו יוצא דופן, יוצא לך כוח מצוין."

למרות התמונה האופטימית שעולה מהשיחה עם המג"דים, יש עדיין קשיים בהשתלבות לוחמות בצבא. למרות שמזה כשני עשורים לוחמות בצה"ל משרתות במגוון חילות כמו חיל האוויר, הים, פיקוד העורף, מג"ב ותותחנים, עדיין לא מונתה מג"דית בתותחנים או בגדודי החי"ר המעורבים. לוחמות משוחררות הרבו להתלונן בשנים האחרונות על בעיות אורטופדיות מהן סבלו בעקבות העומסים על גופן בשירות הצבאי. בנוסף, יש לוחמות דתיות בגדודים שהתקשו להתמודד עם הקרבה הפיזית ללוחמים, בעיקר בשל תנאי שהייה משותפים במוצבים. לאלה ניתן לצרף בעיות מוטיבציה שהיו בראשית הדרך לפחות, לגיוס לוחמות לחלק מהגדודים החדשים, דוגמת ברדלס, שאחראי על גזרה שנחשבת פחות חמה, מול ירדן ובערבה מצפון לאילת. בצה"ל מקווים שהקמת בסיס ההכשרה המשותף לגדודים המעורבים ויצירת זהות משותפת, יפתרו חלק מהבעיות.

"בהתחלה הייתה לנו נשירה גדולה", מודה מג"ד ברדלס, סא"ל אסרף, "אבל הגדוד נותן כיום מעטפת ללוחמות שפועלות כפי שהן היו רוצות לפעול. הנשירה ירדה מתחת לרף הצה"לי. בנוסף, ההכשרה החדשה תהיה ברמת רובאי חדשה בצה"ל, 06, שתכלול 16 שבועות טירונות עם אימוני חי"ר עד לרמת מחלקה, ושלושה שבועות אימון יעודי לכל גדוד בהתאם לגזרתו."

"קצינות יכולות לשרת בכל תפקיד"

סא"ל פנאס מספר בשיחה המשותפת על קצינות שלטעמו יכולות לשרת בדיוק כמוהו, כמפקד גדוד עם מאות לוחמים: "אני חותם על קצינות שיכולות לשרת בכל תפקיד, בלי למצמץ בכלל. הצבא צריך להגיד שזו המדיניות שלו. לא רק שידברו אלא שזה גם יתורגם למעשים, קודם כל לגבי מפקדות הפלוגות שיש להן אופק שירות. הצבא צריך להסתכל על זה בצורה יותר בוגרת ואמיתית, בלי להתלבט. לממש את המדיניות."

לדברי פנאס, יש עוד מה לשפר בכל הקשור בהתייחסות למגבלות הפיזיולוגיות של הלוחמות: "בהכשרה אתה חייב להיות יותר פדנט ומקצוען ולהקפיד יותר על סרגל המאמצים. אתה יכול למצות עד הקצה פלוגה של לוחמים, חלקם ייפצעו אבל יחלימו מהר יותר מאשר לוחמות, בגלל ההבדלים הפיזיולוגיים."

לפי מג"ד קרקל, כאשר צצים מכשולים בשטח שנוגעים לעניינים אישיים של חיילות וחיילים, הפתרונות באים מעצמם: "הם יודעים למצוא את הפתרונות טוב ממני. למשל, במארב של שש לוחמות ולוחמים, הבנים יודעים שעליהם להסתכל קדימה כאשר הלוחמת הולכת אחורה. לא הכל פיקס אבל החוכמה זה להציף ולדבר על כל בעיה שעולה. ערך הרעות מקבל כך חיזוק. כשבאתי לבקר בקורס מ"כים ראיתי את אחת הלוחמות נעצרת בהזנקה לריצה שעשו ללוחמות. שאלתי אותה למה, והיא אמרה שהיא רוצה לרוץ עם הלוחמים. אפשרנו לה, והיא סיימה שלישית."

אחת הבעיות שמנעו עד כה קידום של מ"פית למג"דית, נבעה מטווח הגילאים בתפקידים אלה, שהוא בין 28 ל-32, כלומר הגילאים שבהם חלק גדול מהנשים מעדיפות להקים משפחה. סא"ל פנאס אומר שכדי שהשוויון בקידום ימומש לא רק מבחינת הצבא, "גם המפקדות צריכות לעשות התקדמות בעניין הזה. ברור שאם אתה ממשיך בקריירה הצבאית שלך כקצין קרבי אתה עושה ויתורים משמעותיים בחיי המשפחה שלך. יש מג"דיות בצבא שקיבלו החלטה שהן הולכות עם זה עד הסוף והבעל הוא ההורה הדומיננטי בבית."

חדשות • 06.03.2017

סיכת לוחמת

במלחמת השחרור הייתה עליזה גורי, בת 86 היום, קצינה בפלמ"ח • לקראת יום האישה היא נפגשה ביוזמת "ידיעות אחרונות" עם ארבע לוחמות קרבות בצה"ל ושוחחה איתן על פמיניזם בשדה הקרב, היתרונות של נשים במצבי משבר, ולמה אסור לתת לרבנים להתערב בגיוס הבנות

מרב בטיטו

דרך ארוכה ומלאת מהמורות עשתה הלוחמת הישראלית מאז החלה לצעוד בשבילי תש"ח. היא תמיד הייתה שם, הנערה עם הצמה, אבל במהלך 69 השנים שעברו מאז, השתנו מעט התוכניות שלה והיא נראית היום מודעת לעצמה ומשוכנעת עמוקות שהרעיון הפמיניסטי מרגיש רלוונטי מתמיד כשהוא מוגש עם סיכת לוחמת.

לעליזה גורי (86), שהייתה קצינת סעד בפלמ"ח וסיימה את ההכשרה ממש בשנה שבה החלה מלחמת השחרור, אין אפילו מסמך רשמי שיאשר את דרגתה. "סיימנו את ההכשרה ונשלחנו לחזית, בנים ובנות יחד. אצלנו בחטיבת הראל לא היו בנות שהוגדרו 'לוחמות', היו קשריות וחובשות בשדה הקרב והן נלחמו לצד הבנים", היא מספרת.

גורי מונתה לקצינה האחראית על הקשר עם הפצועים ומשפחותיהם ועל הקשר עם משפחות ההרוגים. "מעולם לא הרגשתי שאני צריכה להיות תחת אש כדי להרגיש שאני עושה משהו משמעותי", אומרת גורי, "היינו שם עם הבנים כשהם חזרו מהקרב, שמענו את הקברים שנחפרים בהר הזיתים. מבחינתנו ומבחינת הסביבה לא שינה מה בדיוק עשינו במלחמה, ואנחנו היינו לגמרי "שלמות עם התפקידים שלנו

סגן דביר משש, סג"מ דנה ניסנבויס, סמלת גיאנה בביאו ורב"ט קטיה לומוב מקשיבות מרותקות לגורי. אחרי שפרקו מעליהן את הרובים, הן נראות כמו ארבע נכדות ששומעות סיפור מסבתא מעניינת במיוחד. העולם שהיא מתארת השתנה והגדיר מחדש את שאיפותיה הבריאות של הישראלית האמביציוזית, זו שמתקוממת נגד חסמים. כולן התכוונו מאוד להגיע לתפקיד שאותו הן מבצעות, והן לא נותנות ליד המקרה לנהל אותן

משש, מפקדת פלוגה בגדוד תבור של פיקוד העורף, התגייסה לתפקידה "כדי לבטא שוויון". בדרך במעלה התפקידים הבינה על עצמה משהו חשוב: "אני לא רוצה להיות לוחם, אני רוצה להיות לוחמת. אני מנסה למצוא את האיזון בין התפקיד שלי לבין היותי אישה, כי אני מאמינה שיש לי איכויות אחרות דווקא כי אני אישה". כשהגיעה עם הכוחות לזירה שבה קרס החניון ברמת החי"ל, הרגישה מתוך הקושי דווקא את היתרונות הנשיים: "הלכתי לצד, בכיתי נורא, פרקתי החוצה את כל המראות וחזרתי לשם עם כוחות מחודשים. בנים לא תמיד יודעים לעשות את זה, "ולפעמים זה מה שגורם לשבר

בעיניה של גורי מהבהב חיוך גאה, והיא עוקבת בעניין

רב אחרי סיפוריהן של הבנות — ניסנבויס היא קצינה במעברים, בביאו לוחמת בברדלס ולומוב לוחמת בקרקל. "לא חושבת שהייתי הולכת היום להיות לוחמת, אבל אני כל כך מתפעלת מהבנות, הן מאמינות במה שהן עושות". בסביבתה היה הגיוס לפלמ"ח עניין שגרתי יחסית. "לא הרגשנו חריגות או יוצאות דופן, ועם סיום ההכשרה המשכנו במסלול והתגייסנו. מנקודת הראות שלי, היה לי הכל ולא הרגשתי צורך לבקש תפקיד אחר. בנות בשאר התפקידים לא ראו את עצמן מופלות לרעה. "כשיש מלחמה, פחות עסוקים בדברים האחרים

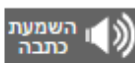
אחרי שהצהיר על אהבתו למדינה ונאמנותו לדגל, יודע לרתום היטב את שאיפותיו וכישוריו, ידור ה־ למצנח הצה"ל. כל אחת מהבנות התגלגלה לתפקידה משום שהבינה שזה מקום נכון שמתאים — לעיתים מאתגר — לאישיות שלה. "כל החיים נלחמתי", מחייכת קטיה, לוחמת קרקל ילידת רוסיה. "נולדתי עם ריאות חלשות, הרופאים לא נתנו לי יותר משבועיים. אמא תמיד סיפרה לי שכבר בגיל של כמה ימים נלחמתי". אחר כך באו שנים של מגורים בפנימייה רחוק מהמשפחה. "אני רגילה. "להיאבק על המקום שלי, לדאוג לעצמי, זה היה טבעי לי להמשיך את זה גם בצבא

השיחה מתגלגלת איכשהו לסוגיה המתבקשת של אמהות וקריירה, וגורי — אשת חינוך במקצועה — מרגיעה את הבנות ואומרת שאין להן מה לדאוג. על דבר אחד היא מתקוממת, על התבטאויות הרבנים נגד גיוס בנות. "יש סכנת הדתה בצבא, וזה מקומם אותי. הצבא מתקדם, מאפשר לבנות להגיע לתפקידים שונים, ובאה יד זדונית ועוצרת את התהליך. אסור שההתערבות שלהם בגיוס בנות "תשפיע על הצבא, אחרת נאבד את כל מה שהשגנו

שישבת //

גאוות יחידה

"ריבוי הנשים בתפקידי מפתח בצבא מאיים על חלק מהגברים, שעדיין חושבים שתפקיד האישה הוא להביא ילדים ולהיות אמא. אני הייתי בעזה עם חמישה לוחמים בתוך נגמ"ש, ולא ראיתי שום בעיה עם זה" • רס"ן ד"ר שני קיסרי, רופאה קרבית, נחשפת לראשונה עם בת זוגה ובתן

1 אל

אהבתי

שתפו

ערן נבון // פורסם ב: 05:15 09.12.2016 57

10

היא השתתפה בעשרות פעולות מבצעיות של יחידת דובדבן ביהודה ושומרון, טיפלה בלוחמים תחת אש בחברון, לחמה בתוך רצועת עזה במבצע צוק איתן והיתה לא פעם בסכנת חיים. וכשהיא שמעה את האמירות הקשות של קצינים במיל' נגד שילוב נשים בטנקים, רס"ן ד"ר שני קיסרי, הרופאה הראשונה בצה"ל של יחידה מובחרת, רתחה מכעס.

"זה שוביניזם, אין הגדרה אחרת. לשמחתי, זאת דעה של אנשים שכבר לא נמצאים במערכת הצבאית, ולא צריך לתת לה במה כל כך גדולה, כי זה סתם מעצים את העניין שלא לצורך. אני מאמינה שבגלל שהיום יש עלייה בשילוב של נשים בתפקידי מפתח בחברה ובצבא, זה מאיים על הגברים האלה. הם עדיין חושבים שתפקיד האישה להביא ילדים ולהיות אמא.

"אני הייתי בעזה עם חמישה לוחמים בתוך אכזרית, במהלך 'צוק איתן', ולא ראיתי שום בעיה עם זה. הבעיה היחידה שלי היתה הריח של הטונה ממנות הקרב. תאמין לי, טנקים הם סוויטה לעומת התנאים של הפעילות המבצעית שבה השתתפתי עם יחידת דובדבן. אני חושבת שלנשים אין שום בעיה להשתלב כלוחמות בטנקים."

קיסרי (32) היא אישה פורצת דרך. היא נשואה לאורי (30), שאיתה התחתנה לפני שנתיים, ויחד הן חובקות את גל, תינוקת מדהימה ביופייה בת שמונה חודשים, שאותה ילדה אורי. אחרי שקיסרי סיימה את תפקידה בדובדבן, היא הקימה לפני שנה את המערך הרפואי של חטיבת הקומנדו החדשה (המאגדת את מגלן, דובדבן, אגוז ורימון; ע"נ) ופיקדה עליה.

יש בה שילוב מרתק של עדינות נשית, הופעה חיצונית מטופחת וטון דיבור נעים, יחד עם יכולת קרבית מוכחת וחספוס שצברה בשטח. ויש לה גם דעות מאוד נחרצות באשר לשילוב נשים בתפקידי מפתח בחברה הישראלית.

"אני לא חושבת שכל אישה יכולה לעשות כל תפקיד, כמו שלא כל גבר יכול לעשות כל תפקיד. אני ראיתי חיילים שלא הצליחו לסיים מסלול באימון. אבל אם יש אישה שמתאימה לתפקיד מסוים על פי כל הסטנדרטים המקובלים, ברור שלא צריך לעצור אותה. צריך לפתוח בפני כולם את הדלת לכל תפקיד."

עדיין אין מספיק נשים בדרגות הבכירות ביותר.

"נכון, אני חושבת שיכולות להיות הרבה יותר. אולי מה שעוצר אותן זאת התחושה שלא באמת הכל פתוח בפניהן. אבל מרגישים שינוי כמעט בכל החילות, יש יותר ויותר נשים בתפקידים בכירים."

ובכל זאת, אמירות כמו זו של אביגדור קהלני, שהאישה צריכה להיות בבית ולהיות אמא, הן לא נדירות.

"הן מבטאות מה שרבים חושבים. צריך להכיר בזה ולהילחם בזה, אבל לא דרך הרשתות החברתיות או העיתון, אלא בשטח. נשים צריכות להגיע לתפקידים דרך הרגליים, לדעת שזה כרוך לפעמים בויתור על נוחות, על הבית. חובת ההוכחה עליהן.

"גם אני ואורי עשינו לא מעט ויתורים בחיים שלנו בגלל הקריירה שלי. לא היתה לנו גמישות, אי אפשר היה לתכנן כלום. התמודדנו. נשים מביאות לתפקיד שלהן ערך מוסף, ואני תמיד רציתי להביא יותר, כדי להוכיח שאני שווה בדיוק כמו גבר. זה מה שדחף אותי קדימה.

"יום אחד ישבתי ביחידה (דובדבן; ע"נ) ודיברתי עם כמה קצינים. אחד מהם שאל אותי, 'תגידי, היו נשים בעזה במבצע צוק איתן?' נדהמתי. הוא אמר, 'לא את, ברור שאת תהיי שם, אבל אני שואל על נשים אחרות'. ואמר שהוא חושב שלא היה צריך להכניס נשים לעזה.

"אני מתה על הקצין הזה, אבל מייד אמרתי לו, 'אתה לא רציני, נכון? עוד שנייה אני מעיפה לך בעיטה'. אתה מבין, קצין זוטרי יקבע לרמטכ"ל את מי להכניס לעזה ואת מי לא? אבל זו תפיסה מאוד מושרשת בצבא. רק באינטראקציה אישית אפשר לשנות את זה."

מה חשבת על פרשת אופק בוכריס ועל עסקת הטיעון?

"אני לא בקיאה בפרטים, ולא מתפקידי להתייחס."

את חווית הטרדה מינית בצבא?

"לא, אבל כאישה הייתי צריכה לשים קצת מרפקים כדי למצוא את מקומי. אני חושבת שלא יזיק להסביר ולחנך גברים ונשים שהולכים לעשות שירות משותף בצבא על שמירת גבולות והתנהגות מכבדת."

• • •

היא נולדה וגדלה בשכונת גילה בירושלים. אמא שלה, מיכל (62), היתה האישה הראשונה שקיבלה דרגת סגן־אלוף בשירותה הצבאי במינהל האזרחי באיו"ש. אביה שי (56) הוא הנדסאי בבזק, ויש לה שתי אחיות צעירות ממנה - טל (30) ואביה (28).

החלום שלה היה בכלל להיות טייסת, אבל היא נאלצה לוותר עליו בגלל המשקפיים. רק מאוחר יותר עשתה ניתוח לייזר בעיניה. אמה הציעה לה ללכת לעתודה האקדמית, ותוך כדי הבגרויות היא כבר עשתה את הבחינה הפסיכומטרית וקיבלה 776. מכאן נסללה הדרך ללימודי רפואה באוניברסיטת בן־גוריון, כעתודאית. בתום השנה הראשונה ללימודים, כשהסטודנטים האחרים יצאו לחופשה, היא הלכה לעשות טירונות.

אחרי שבע שנות לימודים, עשתה סטאז' בכירורגיית חזה בבית החולים וולפסון בחולון, ואחריו חזרה לצבא. "זה היה מאוד לא פשוט. במקביל, נפרדתי מהחבר שלי אחרי חמש שנים, שבחלקן גם גרנו ביחד. היתה לנו מערכת יחסים טובה מאוד, עד שבשלב מסוים היא הפסיקה לעבוד. אחרי שנפרדנו הייתי לבד, ואז גיליתי שהזהות המינית שלי היא בעצם אחרת. שאני נמשכת לנשים. לקח לי כמה חודשים לברר עם עצמי את השינוי המשמעותי הזה.

"אני זוכרת שסיפרתי על זה להוריי. הם נדהמו, אבל חיבקו אותי והיו איתי. רצו שאשתף אותם בתחושות ובמה שעובר עלי. היה לי קשה, בהתחלה ביקשתי שלא ידברו איתי על זה."

לפני שש שנים, קיבלה שני את הפיקוד הרפואי על גדוד שמשון של חטיבת כפיר. "החודשים הראשונים שלי בגדוד היו קשים. לא הכרתי את שפת הלוחמים, היתה לגביי חשדנות בגלל עצם היותי אישה. בהתחלה, ביציאות לשטח, החובשים שלי היו סוחבים לי את הצידוד. הייתי מסתכלת עליהם באכזבה גלויה ואומרת להם בכעס שאני לא צריכה עזרה.

"התפקיד היה תובעני מאוד. עבדתי כמעט 24 שעות ברצף, כל יום. 'צאתי עם הלוחמים למבצעים ביהודה ושומרון, למעצרים של מבוקשים, זרקו עלינו בקבוקי תבערה ואבנים.

"אני זוכרת מבצע אחד בחברון. הלוחמים פתחו את השטח, ופתאום התחיל מטר אדיר של סלעים ואבנים על האמבולנס הצבאי שלנו. ניפצו לנו את כל השמשות, זה היה מפחיד. בסוף נחלצנו משם בשלום.

"במהלך העבודה שלי בגדוד טיפלתי בחיילים פצועים, וגם בפלשתינים שנפצעו. היו ימים שאחרי 24 שעות של פעילות הייתי מניחה את הראש לרגע, ואז מוקפצת לטפל בפצועים מתאונת דרכים. העומס היה עצום, אבל אני תמיד מעדיפה אקשן בשטח על מסדר של 20 חיילים חולים במרפאה בבסיס."

היא זוכרת מקרים בודדים בלבד שבהם לוחמים סירבו לקבל ממנה טיפול, בגלל היותה אישה. "זה קרה לרוב על רקע דתי, וכמובן שכיבדתי את הבקשה שלהם. היו גם לוחמים שכעסו עלי כי לא אישרתי להם גימלים, העיפו כיסא על הרצפה בעצבים או טרקו את הדלת. אבל אם יש דבר שמוציא אותי מדעתי זה שמנסים לעבוד עלי. אני רופאה רגישה ואכפתית, אבל יש דברים שאני לא מתפשרת בהם."

על חייה הפרטיים שמרה בקנאות. "הכל קרה לי ביחד, גם ההגעה לגדוד וגם היציאה מהארון כעבור כמה חודשים, ועשיתי הפרדה מוחלטת בין הצבא לבין מה שעבר עלי. אף אחד בגדוד לא ידע על הנטיות המיניות שלי, ובכלל על החיים שלי מחוץ לצבא."

"כמה חודשים אחרי שסיימתי את מערכת היחסים הארוכה עם החבר שלי, נכנסתי למערכת יחסים עם אישה. זה היה חדש לי, מסעיר, ומצד שני, הייתי צריכה זמן כדי להכיל ולעכל את זה."

"הייתי בקשר נהדר עם קציני המטה של החטיבה. הם תמיד שיתפו את כולם בחיים האישיים שלהם ושמו לב שאני נמנעת מכך. יום אחד, כשיצאנו לאפטר, נסעתי עם כמה קצינים במכונית. הם שאלו אותי מה אני הולכת לעשות היום, והשבתי בפשטות, 'אני יוצאת לפגישה עם מישהי'. הם מאוד התלהבו ואמרו, 'וואו, איזה יופי', ואני הרגשתי הקלה גדולה שהוצאתי את זה."

"עד אותו רגע לא ידעתי איך להוציא את זה החוצה. הייתי קצינה צעירה, וחשבתי שאני חייבת לשמור על פאסון. הייתי מאוד רצינית כזאת. גם לא רציתי לעשות מזה אישיו, כמו שלא חשבתי שהעובדה שאני אישה שאחראית רפואית על חטיבת לוחמים מצריכה יחס אחר מזה שהיו מעניקים לגבר באותו תפקיד."

אחרי שנה וחצי היא נפרדה מחברתה, ובחלוף חודשים אחדים, בשנת 2012, הכירה את אורי.

"גרתי אז עם שותפה בדירה שכורה בפלורנטין, וערב אחד יצאנו לבר בתל אביב. אורי, שהיתה ידידה של השותפה שלי, הצטרפה אלינו. היה בינינו קליק מיידי. ישבנו ביחד על הבר ולא הפסקנו לדבר. בסוף הערב החלפנו טלפונים."

אורי מצטרפת לשיחה. "שמרנו על קשר חברי, אבל לא מעבר לזה. רק אחרי חצי שנה חלה ההתקרבות. קיבלתי משני סמס בטעות. היא העבירה לחייל שלה בשם אורי צילום של הפניה לניתוח, אבל בטעות שלחה אותו אלי. עד היום אני לא יודעת אם זו היתה באמת טעות (צוחקת), אבל מייד כתבתי לה שהיא שלחה את זה לכתובת הלא נכונה, והצעתי שניפגש."

שני מתבוננת בה באהבה גדולה ומחייכת. "בהתחלה שיחקתי אותה קשה להשגה. לקח איזה שבוע עד שקבענו להיפגש. בשבת אספתי אותה במכונית ונסענו לבלות בחיפה. היה לנו יום מדהים יחד. הלכנו בים ולמסעדה בנמל, הכל זרם. חודש אחר כך כבר שכרנו ביחד את הדירה שלנו בתל אביב."

אורי עובדת כמרצה לכלכלה וכמנהלת פיתוח עסקי במכללת אורן שפלטר בתל אביב. סדר היום שלה יותר יציב מזה של שני. "קניות אנחנו עושות באינטרנט כך שאין בעיה. את הניקיונות היינו עושות בעיקר בסופי שבוע, כשהיא היתה בבית, והיום, כשהיא נמצאת כל יום, אין בכלל בעיה."

• • •

בתום שנתיים בחטיבת כפיר, שני הרגישה בשלה לתפקיד הגדול הבא. היא החליטה לגשת למכרז על תפקיד הרופא של יחידת דובדבן.

"ידעתי שיש לי כבר ניסיון בפעילות מבצעית ביהודה ושומרון, הרגשתי שזה אתגר חדש, וידעתי היטב שמעולם לא היתה רופאה ביחידה מובחרת. ידעתי שאם אקבל את התפקיד הזה, אני יכולה לפרוץ את הדרך גם לנשים אחרות בתפקיד הזה ובתפקידים נוספים."

היא עברה ראיון אישי עם מפקד היחידה ושיחות נוספות עם אנשי רפואה בצבא. כולם אמרו לה שהיא כשירה לקבל את התפקיד. כעבור כמה שבועות, בעת נסיעה ביו"ש ברכב הצבאי שלה, צילצל הטלפון. על הקו היה מפקד דובדבן.

"הוא אמר לי: 'התרשמתי ממך בראיון, אני חושב שאת מתאימה לתפקיד'. התרגשתי מאוד, התקשרתי לאמא ובישרתי לה. היא היתה גאה בי מאוד. כל החיים היא חינכה אותי לתרום למדינה, והנה אני הולכת לעשות תפקיד שאישה עוד לא הגיעה אליו. חשתי גאווה ענקית וזכות להיות הרופאה של יחידה מדהימה כזאת."

איך מתכוננים לתפקיד כזה?

"הלכתי לקורס לוחמה בטרור, שאותו עשיתי עם צוות ההכשרות של דובדבן. בהתחלה, המדריכים בבסיס לא ידעו איך להכיל אותי, אבל הוכחתי להם שאני בדיוק כמו הלוחמים האחרים. יריתי במטווחים, נכנסתי לכושר גופני טוב, ולא ביקשתי שום הנחות. באחד האימונים המפרכים נפצע לוחם, ואני הענקתי לו טיפול רפואי מהיר. הרווחתי ביושר את כרטיס הכניסה שלי ליחידה.

"אני בטוחה שהיו ביחידה גם מי שהטילו ספקות אם אישה יכולה לעשות תפקיד כל כך קרבי, איך אסתדר עם הלוחמים, איך אתמודד פיזית ורגשית עם העבודה התובענית הזאת. לא היו ביחידה עוד רופאים, רק פרמדיקים וחובשים שהיו כפופים לי, וידעתי שאני חייבת להוכיח את עצמי ולא לתת לשום ספקות לנצח אותי.

בשטח. "לא יזיק להסביר ולחנך גברים ונשים שהולכים לעשות שירות משותף בצבא על שמירת גבולות" // צילום: דו"צ

"כבר בלילה הראשון שלי בבסיס הצטרפתי ללוחמים שפעלו מבצעית ביהודה ושומרון. היינו שם בסמטאות באחד הכפרים, זרקו עלינו אבנים ובקבוקי תבערה, ואני לא נבהלתי. כולם ראו שאני איתם לאורך כל הפעילות.

"אחר כך התעקשתי לצאת לכל מבצע, הוכחתי לכולם שאני לא אחת כזאת שיושבת במשרד. השתתפתי במעצרי מבוקשים, טיפלתי תחת אש במבוקשים פלשתינים שנפצעו. הייתי מורעלת לגמרי."

הרגשת שמכיוון שאת אישה את צריכה להוכיח את עצמך יותר?

"לגמרי. אני מניחה שגבר היה מתייחס לזה אחרת. יום אחד בא אלי אחד הלוחמים ושאל אותי, 'תגידי, את יוצאת לכל הפעילויות המבצעיות? אני רואה אותך כשאני שם, והבנתי שאת יוצאת גם כשאני לא שם. איך את עושה את זה?'"

• • •

שבתות רבות היא עשתה בבסיס, בחלקן הצטרפה אליה אורי. "אני לא אשכח את הפעם הראשונה שבאתי לעשות איתה שבת בבסיס", אומרת אורי. "נכנסנו ביחד לחדר האוכל ביום שישי בערב, והלסתות של החיילים פשוט נשמטו. אני דווקא נהניתי מתשומת הלב של כולם, זה הרגיש לי כמו מסלול דוגמנות כזה, עד שהגענו לשולחן שלנו.

"אחרי כמה שבתות, החיילים כבר התרגלו לנוכחות שלי. היו לא מעט לילות שמצאתי את עצמי לבד, כששני הוקפצה לשטח. היתה אומרת לי ביי יפה ויוצאת לפעילות הלילית שלה.

"היו שבועות רצופים ששני לא היתה בבית. היו מקרים שהיא רק היתה נוגעת בידיה של דלת הדירה ביום שישי בבוקר, ואז מוקפצת בחזרה לבסיס. היו שבועות של געגועים. אבל ידעתי מההתחלה לאיזה קשר אני נכנסת. מעולם לא חשבתי לנסות למנוע ממנה משהו שקשור בקריירה שלה.

"אתה יודע מה, אולי זה גם מנע חיכוכים, ריבים, מי עושה כלים ומי מסדרת את הבית. הכל היה ברור לנו (צוחקת). היינו מפצות על זה בסופי שבוע נפלאים, כשהיה לנו זמן איכות נדיר ביחד."

הן התארסו ביוני 2014, באותה מסעדה בנמל חיפה שבה בילו בדייט הראשון. "היה לי יום הולדת, ושני לקחה אותי למסעדה בחיפה", אורי מחייכת. "חשבתי שהיא רוצה לתת לי מתנה, טלפון נייד. היא באמת נתנה לי קופסה של טלפון נייד, אבל כשפתחתי, היתה שם טבעת. מייד פרצתי בבכי. הייתי מאושרת.

"למחרת החל מבצע שובו אחים, לאיתור שלושת הנערים החטופים. במקום לחגוג את האירוסין שלנו, שני הוקפצה למבצע."

שני: "הספקנו להגיע לירושלים לבריתה של אחיינית שלי, ושם קיבלתי הודעה ממפקד היחידה להגיע לשטח. עליתי על מדים, וכמה שבועות טובים לא הייתי בבית, כי התחיל מבצע צוק איתן."

יחידת דובדבן הצטרפה ללחימה ברצועה, בגיזרה הדרומית, יחד עם גבעתי. שני היתה איתם, כמובן.

"זאת לא היתה שאלה מבחינתי. בדיעבד התברר לי שבגבעתי שאלו את המפקדים אם זה בסדר שהרופאה של דובדבן תיכנס פנימה."

פחדת?

"לפני שנכנסנו היו לי חששות, כי זה היה משהו לא מוכר לי. בפנים התעסקנו בעשייה ופחות במחשבות כאלה ואחרות. אני חושבת שזה קורה לכולם, גם ללוחמים. היו היתקלויות עם מחבלים, היו מטענים שהופעלו נגדנו. כמה לוחמים של היחידה נפצעו מרסיסים, וטיפלתי בהם עם הפרמדיקים והחובשים שלי. היה פחד מחטיפה."

היתקלות אחת זכורה לה במיוחד. חמאס פתח במתקפה גדולה בגיזרת חאן יונס וירה טיל נ"ט לעבר דחפור צבאי. נהג הדחפור, סמ"ר משה דוינו מירושלים, נהרג, ומפקד הדחפור נפצע קשה. לוחמי צה"ל הסתערו על המחבלים, הרגו עשרה ושבנו שניים נוספים.

"אני הייתי לא רחוק משם ומאוד רציתי להגיע למקום, אבל הודיעו לי שלא צריך, כי הצוות שלי כבר טיפל בפצועים ועשה עבודה מצוינת. בהתחלה הרגשתי תסכול שלא הייתי שם איתם, אבל זה התחלף בגאווה גדולה."

אורי מתבוננת בה בעיניים אוהבות. "ידעתי ששני בתוך עזה, זה לא היה קל. לילות בלי שינה. עקבתי כל הזמן אחרי החדשות וחשבתי הרבה על שני - איפה היא, מה היא עושה. מדי פעם, אנשים מהיחידה שיצאו מעזה היו מתקשרים למסור שהיא בסדר, אחרי ששמעו אותה בקשר. זה היה מרגיע אותי לכמה שעות."

שמונה ימים רצופים שהתה שני ברצועה עם לוחמי דובדבן. "הייתי האישה היחידה איתם, ולמדנו להסתדר עם זה. אף אחד לא התקלח בשטח, אז זו לא היתה בעיה. היה קטע מצחיק כשהגיעה אספקה של תחתונים להחלפה, וכולם היו תחתוני גברים. חיפשתי את הבוקסר הכי קטן, נכנסתי לחדר בבית שבו שהינו, ביקשתי מהחייילים שישגחו שאף אחד לא ייכנס, והחלפתי תחתונים."

"איך שיצאנו מעזה והגענו לפארק אשכול, השלישה של היחידה באה אלי ואמרה לי ללכת להתקלח, כי המקלחות פנויות. אמרתי לה שאני מתה מרעב, ומה בוער. היא לא ויתרה ואמרה לי שאני חייבת ללכת. כשהלכתי, ראיתי פתאום את אורי, היא פשוט חיכתה לי שם. זה היה כל כך מרגש."

• • •

אחרי סיום המבצע, הן החליטו להינשא. "היינו הולכות לבדוק אולמות לחתונה, ושני היתה מוקפצת באמצע", מספרת אורי. "זה נראה מוזר, אבל היינו מוכנות לזה."

"טוב, בסוף היתה לנו חתונה מדהימה", שני קוטעת אותה. "הזמנתי גם קצינים וחיילים שלי. זה היה אושר עילאי."

בהחלטה משותפת, הן בחרו להשאיר רק את שם המשפחה של שני. אורי החליפה את שם משפחתה הקודם, סמולקין, לקיסרי. "חשבנו על הקטע הזה הרבה", היא אומרת. "חשבנו על שם משפחה חדש לגמרי, אבל בסופו של דבר החלטנו על קיסרי. לשני יש רק אחיות, ורצינו שיהיה המשך לשם המשפחה שלה. לי יש אח, כך שיהיה המשך."

בשנה שעברה סיימה אורי את תפקידה בדובדבן וקיבלה הצעה מאתגרת: להקים את המערך הרפואי של חטיבת הקומנדו החדשה ולפקד עליו בשנה הראשונה. "זה היה מאוד מרגש להיות שותפה בהקמה של חטיבה חדשה ומובחרת כזאת. אמנם זה היה תפקיד מטה, מה שאמר להיות פחות בשטח (אורי: 'אותי זה דווקא שימח'), אבל הרגשתי שיש לי הרבה אחריות על הכתפיים."

"ואל תדאג, גם בתפקיד הזה הייתי בשטח, בחפ"ק מח"ט. אחד ההבדלים המשמעותיים היה שכאן הייתי יותר ברכב, ובדובדבן היתה יותר עבודת רגליים."

באפריל השנה הפכה שני לאמא. "החלטנו שבגלל הקריירה הצבאית שלי יהיה יותר נכון שאורי זו שתלד", היא אומרת. "אני מאמינה שבפעם הבאה אני אעשה את זה."

אורי נכנסה להריון באמצעות תרומת זרע. "ההריון עבר מצוין", היא מספרת. "שני באה איתי לכל הבדיקות החשובות. לפעמים פשוט הזזתי בדיקה יום לפה, יום לשם."

"ילדתי באיכילוב. שני היתה איתי. היינו מאושרות. החלטנו לקרוא לילדה בל, בגלל סבתא רבתא שלי, איזבלה, שאנחנו מאוד אוהבות. היא באה לבקר את בל פעם בשבוע והקשר ביניהן מעולה."

בל היא תינוקת חמודה להפליא, חייכנית ומאושרת. כשאורי מביאה אותה מהגן, שני מאמצת אותה אל ליבה ולא מפסיקה לנשק אותה. בל מתמסרת באהבה.

"אני לא מרגישה פחות אמא שלה בגלל שאין לנו מרכיב גנטי משותף", אומרת שני. "הייתי שותפה מלאה לכל תהליך ההריון והלידה. בעתיד נצטרך להסביר לבל שיש לה שתי אימהות, ושיש היום כל מיני סוגים של משפחות. אולי בגלל זה גם חשוב לנו להישאר בתל אביב, כי יש בעיר הזאת פתיחות והכלה כלפי הקהילה ההומו־לסבית."

• • •

הכניסה של בל לחייה הפכה את ההיעדרויות מהבית לקשות יותר. "פתאום התחלתי להרגיש יותר את הגעגועים הביתה. היה לי קשה לא לחזור כל יום ולראות את הפלא הזה, ורציתי להיות שותפה מלאה ויומיומית בגידול שלה.

"למזלי, היתה לי המון תמיכה מאורי, שהרגיעה אותי. אבל זה לא פשוט לדעת שהילדה שלי גדלה, ואני לא נמצאת לצידה מדי יום."

וגברים לא משלמים את המחיר הזה?

"בהחלט. בתפקידים השונים שלי יצא לי לשמוע מקצינים לא פעם כמה קשה להם לא להיות בבית."

לפני כשלושה שבועות סיימה שני את תפקידה בחטיבת הקומנדו, ובימים אלה היא מתחילה התמחות ברפואה דחופה (מיון) בבית החולים מאיר בכפר סבא, שתארך ארבע שנים וחצי. בתום ההתמחות היא תקבל דרגת סגן־אלוף ותמשיך את השירות בצה"ל.

"הבונוס הגדול בעבודה החדשה שלי הוא שאני כמעט כל ערב בבית, עם אורי ובל. אין הקפצות. נכון, העבודה קשה ועמוסה כמו לכל המתמחים, אבל אחרי השבועות הרצופים מחוץ לבית, זה שאני נמצאת בבית כמעט כל ערב ובהרבה מסופי השבוע, מרגיש לי הרבה יותר קל. אפשר לתכנן דברים, ואני יכולה להיות שותפה מלאה בגידול של בל. זה כיף ענק."

"אני לא יודעת מה יהיה אחרי סוף ההתמחות, אבל אני חושבת שארצה לקבל תפקיד של רופאה אוגדתית."

יכול להיות שבועד עשר שנים נראיין אותך בתור קצינת רפואה ראשית?

"זה נראה לי קצת יומרני ושאפתני מדי לחשוב על זה כרגע. בינתיים, תן לי ליהנות מהקטנטנות הזאת כמה שיותר."

הן הסכימו לחשוף את אהבתן מעל דפי העיתון, "כי יש משמעות חשובה לנראות", אומרת שני. "חשוב לא להסתיר את זה. אנחנו נשים נורמטיביות, תורמות לחברה, אזרחיות טובות, שהחליטו להתחתן ולהקים משפחה. רק כשרואים את זה, מבינים שאין עם זה שום בעיה."

"הן לא נעימות, אבל זאת סתם דמגוגיה זולה. ככל שאנשים ייצאו יותר מהארון ולא יסתירו את חייהם ואת נטייתם המינית, זה יעזור."

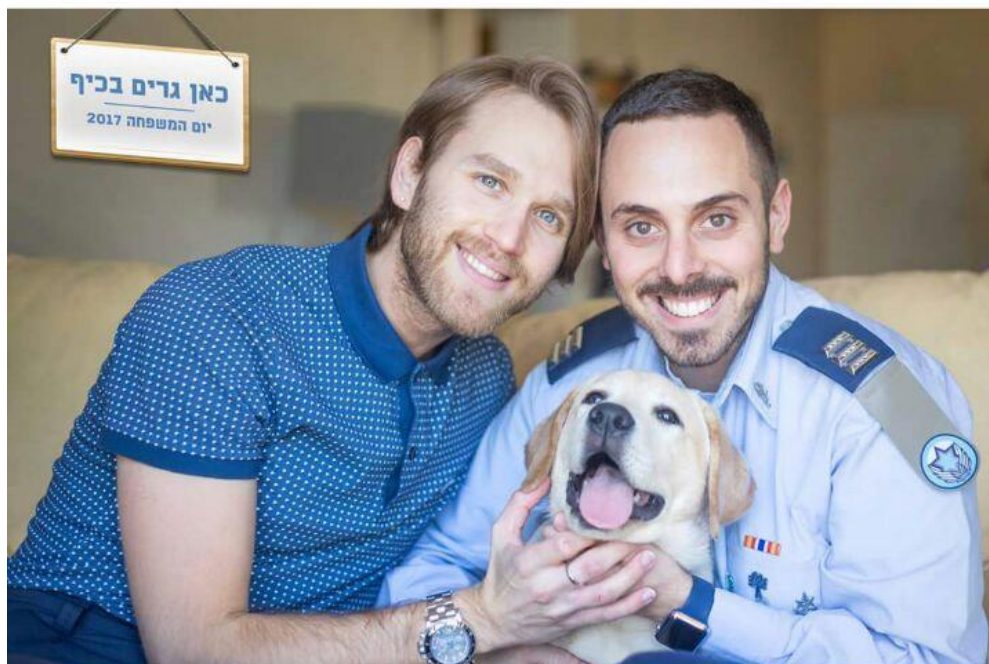
ידיעות אחרונות Yedioth Ahronoth

3 דקות • ⚙️

חיל האוויר

סרן אדיר גבאי ודין הכירו זמן רב לפני שיצאו לדייט הראשון שלהם. הם שירתו באותה יחידה בחיל-האוויר. מאז עברו שמונה שנים והיום הם נשואים טריים. לכבוד יום המשפחה שחל היום בחרנו לערוך פרויקט שיציג את כלל סוגי המשפחות המשרתות בחיל-האוויר, ביניהן גם משפחה חד מינית. מבחינתנו כולם שווים וכולנו משפחה אחת גדולה

← שתף/י

הגב/הגיבי

👍 אהבתי

כתוב/כתבי תגובה...

בשכפ"ץ וחצאית: הדתיות שרוצות להציל את המדינה

שרי מיכאל היא לוחמת קרקל, הילה לב ארי משרתת בגדוד חילוץ והצלה - ואורנלה בגדוד "אריות הירדן". שלוש בוגרות אולפנה מספרות מדוע החליטו לתרום למדינה בשירות קרבי דווקא, למרות שהסביבה שלהן העדיפה אותן בשירות הלאומי. "הבנתי שאלה החיים שלי ואני לא יכולה לרצות את כולם"

Recommend 243

פורסם: 11.10.15, 09:59 יצחק טסלר

הילה לב ארי. "לתת את כולי" צילום: דו"צ

שתף בפייסבוק

הדפסה

שלח כתבה

הרשמה לדיוור

תגובה לכתבה

עיתון שישי לחודש מתנה!

12

בשנת 2010 הצטרפו לצבא 935 בנות דתיות, ב-2013 זינק המספר ל-1,616. מדי שנה עולים נתוני [הגיוס של הצעירות הדתיות לצבא](#), וכבר לא לתפקידים מסורתיים בחיל החינוך – כי אם להשתלבות בתפקידי לוחמה.

זה לא מובן מאליו אם זוכרים שאחת ההכרזות הראשונות שיצאו ממועצת הרבנות הראשית, עם כניסתם של הרבנים דוד לאו ויצחק יוסף, לתפקידים - היא לפרסם הכרזה ולפיה הרבנות "[אוסרת גיוס לצה"ל בכל צורה שהיא](#)", וממשיכה בכך את מסורת הרבנים הראשיים הקודמים.

אלא שפסקי הלכה לחוד, ומציאות לחוד. הכירו את אורנלה, שרי והילה – שלוש לוחמות דתיות, שמשוכנעות כי למרות הקשיים הרבים, [מקומה של בת דתייה המעוניינת לתרום לעמה](#) הוא בצבא.

המשפחה הלוחמת

עבור שרי מיכאל בת ה-21 מנתניה, הגיוס לגדוד קרקל במרץ 2013 גרר הרמת גבות מצד הסביבה הקרובה והרחוקה. היא למדה באולפנית בר אילן, וספגה מסר ברור, לדבריה, מהצוות החינוכי, שהמקום המתאים לצעירה המגזר הדתי-לאומי [הוא השירות הלאומי](#).

משרתת בקרקל. שרי מיכאל(צילום: דו"צ)
"אני בת למשפחה לוחמת", מספרת מיכאל. "סבא שלי היה מדריך בשיטת 13 של חיל הים, יש לי דוד ב'גבעתי', דוד אחר חובש קרבי, קרוב נוסף ב-8200, וכל אחד תורם את המקסימום. יש לי בת

דודה שהתגייסה שנה לפני לגדוד קרקל, וכשנפגשים בשבתות כל אחד מספר על החוויות שלו מהשירות."

לבקשת ההורים, החלה מיכאל שירות לאומי במשרד הביטחון, אבל לאחר מספר חודשים הבינה שהמטרה שלה היא שירות קרבי משמעותי, ולכן עזבה והתגייסה לצה"ל, שם שלחו אותה לשרת בחיל האוויר. "אמרתי להם: אני רוצה להיות קרבית. אני רוצה חוויות."

"בצבא התחזקתי מבחינה דתית"

את מנת החוויות שלה היא קיבלה, כאמור, בגדוד קרקל, העוסק בעיקר באבטחת הגבול עם מצרים, ובו כשני-שליש בנות - וכשליש בנים. על השאלה האם היו לה רגעי משבר בעקבות השינוי בין השירות הלאומי הנוח לבין טירונות קרבית ומפרכת, היא משיבה בכנות: "אין חייל קרבי שאין לו משבר, אבל קיבלתי תמיכה מסרן עינת כהן שאחראית על גיוס בנות דתיות בצבא."

"היא נלחמה על הזכויות שלי. היא גם נתנה לי את מספר הסלולארי האישי שלה, ואני יודעת שגם אם אתקשר אליה בשתיים בלילה, היא תענה לי."

ומה עושים כאשר יש שאלות בנושאי דת ?

"יש את רב החטיבה, ואני גם מתייעצת עם אבא שלי. בצבא יש פקודות ברורות. אחת הפקודות עוסקת בכבוד האדם. זה לא משנה אם אתה דתי או לא, יהודי, או נוצרי או דרוזי; אתה מכבד את השני והוא יכבד אותך. החברים מתחשבים, בשבתות הם לא יישמעו מוזיקה בקול אלא באוזניות. בפלוגה שלי יש הרבה מסורתיים וגם חמש בנות דתיות - שזה הרבה."

על הקשיים שלה כשומרת מצוות היא משיבה: "ברור שברגע שכאשר עולים לקו הנושא יותר בעייתי, ויותר קשה לביצוע, אבל אני מאמינה שכל חייל שירצה להיות דתי, יכול להיות דתי. זה תלוי רק בך - ואני דווקא התחזקתי בצבא מבחינה דתית."

באופן שעשוי להישמע אולי מוזר לחלק מהחיילים, מיכאל לא סובלת כאשר היא נאלצת להישאר בצבא בשבת. "אמא תמיד אמרה לי שבשבת יש לאדם נשמה יתירה, ואני אוהבת את השבת בצבא. יש קידוש, יש תפילות בבית הכנסת, יושבים בארוחות וצוחקים. יש גם זמן לנו - ושבת הכי מעוררת את הנפש."

"ישראל חשובה לי יותר מהכל"

אורנלה בת ה-21 עלתה מצרפת לפני קצת יותר משנה כדי להתגייס לצה"ל. אביה נולד בישראל, אמה בצרפת, ומשפחתה מתגוררת ברובע ה-15 בפריז. מאחר וליד ביתה לא היה מוסד חינוכי יהודי, היא למדה בבית ספר ציבורי שבו תלמידים מוסלמים רבים.

גדוד "אריות הירדן". אורנלה(צילום: דו"צ)

"אני יודעת מה זה אנטישמיות", היא אומרת. "הייתי היהודייה היחידה בבית הספר, לא הסתרתי את העובדה שאני יהודייה, והסתובבתי עם תליון מגן דוד. רבים מהתלמידים לא אהבו את זה, וכל הזמן חיפשו לריב."

על השאלה האם לא התלבטה לפני העלייה והגיוס לצה"ל, היא משיבה בנחרצות ובמבטא צרפתי מקסים: "מאז שאני קטנה אני מאוד ציונית. מדינת ישראל חשובה לי יותר מהכל."

אחיה של אורנלה שעלה אף הוא לישראל, לא שירת בצבא, ולכן גיוסה לשירות קרבי, גרם במשפחה להרמת גבה. "זה הפחיד אותם. הם לא מכירים מישהי שהתגייסה לקרבי, אבל עכשיו אני לקראת סוף ההכשרה הצבאית, והם גאים בי ומאמינים שגם בנות דתיות יכולות לשרת בתפקיד קרבי."

שלושה דתיים מתוך 80 חיילים

אורנלה טוענת שעם קשיי הטירונות עזר לה הקב"ה. "האמונה שלי עזרה, כמו שאומרים: 'תחשוב טוב - יהיה טוב'. אם אני רוצה - אני יכולה."

אורנלה התגייסה בנובמבר 2014 - ובמרץ השנה החלה את הטירונות במחזור השני של גדוד "אריות הירדן", גדוד חי"ר קרבי חדש שבו משרתים גברים ונשים, זה לצד זה.

על השאלה איך היא מתמודדת עם השירות לצד חיילים חילונים ועם הסוגיה מתי מותר וחובה לחלל שבת מסיבות מבצעיות, היא משיבה: "המפקדים תמיד מאפשרים לי להתפלל שחרית ומנחה, ולפני השינה מרשים לי להשאיר את האור דלוק כדי שאוכל לומר קריאת שמע. למרות שבגדוד אנחנו שלושה דתיים מתוך 80, הבנים יודעים שאני דתייה ומכבדים אותי."

"הבעיה של שבת פחות בעייתית כרגע, כי אני באימון מתקדם ועוד לא הגענו לקו. אבל השאלה של חילול שבת התחילה באבטחת יישובים, כאשר צריך לנסוע ברכב. בכל פעם שהייתה לי שאלה, פניתי לרב של בא"ח צנחנים והוא ענה לי. אני גם מתייעצת עם אחי."

"אי אפשר לרצות את כולם"

הילה לב ארי (20) ממושב ברקת, משרתת בגדוד חילוץ והצלה של פיקוד העורף, ובימים אלה נמצאת עם חבריה באחת הגזרות החמות בשומרון. היא למדה באולפנת שעלבים, ובהמשך בתיכון יגאל אלון.

גדוד חילוץ והצלה של פיקוד העורף. הילה לב ארי(צילום: דו"צ)
מה שהניע אותה להתגייס לשירות קרבי, הוא הפיגוע בשנת 2002 שבו ירו מחבלים לעבר מלונות בנתניה, רצחו שניים ופצעו רבים. את האירוע היא חוותה כילדה קטנה, אך לדבריה, הוא שינה אותה.
"המשפחה שלי אמנם לא נפגעה, אבל אלה דברים שבונים אותך. החלטתי שאם יש משהו שאני יכולה לעשות כדי למנוע מאחרים לעבור מה שעברתי, ולהפוך את המדינה למקום בטוח וטוב יותר, אז אתן את כולי."

לב ארי היא בת יחידה. "הורים ניסו בהתחלה לשכנע אותי ללכת לשירות הלאומי, אבל הבנתי שאלה החיים שלי ואני לא יכולה לרצות את כולם. ההורים הבינו, ועכשיו הם גאים בי."

המגדר יעבור לדום

שלושה חיילים טרנסג'נדרים חושפים מדוע החליטו להתגייס לצה"ל, איך הם מסתדרים במקלחות ובמגורי החיילים, והאם הם חוששים יותר אחרי "נאום הסוטים" וההתבטאויות נגד חברי הקהילה הגאה מצד רבנים - ובהם גם הרב הצבאי המיועד

שרי מקובר בליקוב, צילומים: אילן ספירא

¹³מאום בפניו הנאות, הגבריות כל כך, של סרן מ' בן ה-26 לא מסגיר שעד לפני שנה וחצי הוא היה אישה. אישה דתייה. הקצין המזוקן, חובש הכיפה, מפיקוד צפון, זוכר את עצמו כילדה קטנה ושמחה שנורא אהבה ללבוש שמלות. "רק בגיל ההתבגרות, כשכל הבנות סביבי דיברו על השינויים הגופניים, אני הרגשתי איכסה", הוא נזכר היום. "לא היה לי נוח עם הגוף שלי. לבשתי שלוש חולצות כדי להסתיר אותו. וכשאבא שלי אמר על בגד חדש לשבת, 'איזה יופי, אפשר כבר לראות שאת אישה קטנה', זרקתי את הבגד."

הבית היה דתי ופלורליסטי, סרן מ' הכיר את הקהילה הגאה, ובכל זאת היה משוכנע שהוא סובל ממחלה נפשית. "הייתי בטוח שאני משוגע", הוא אומר בפשטות. "אבל בגיל 15 עיינתי בירחון מקצועי שאמא שלי, רופאה, קיבלה בדואר, והיה שם סיפור על רופא הומו שנולד נקבה. אני זוכר שכל כך התרגשתי. אמרתי לעצמי, 'הנה יש עוד אחד כמוני בעולם, לא המצאתי את זה ואני לא משוגע'. ממש בכיתי מתוך הקלה. ואחר כך המשכתי לבכות בגלל שהבנתי שלעולם לא אהיה שמח."

למה?

"כי אני דתי, וחשבתי שבמסגרת הדתית אין מקום לאנשים כמוני. חששתי גם שלא אוכל להתחתן ולהקים משפחה. הכתבה הייתה באנגלית, והיה לי ברור שבארץ אין אנשים כמוני שנולדו בנות אבל מרגישים שהם בנים. אז סיכמתי עם עצמי שאני אהיה האישה המוזרה בסוף הרחוב."

שון, מורה חייל

שנות התיכון והמכינה הקדם-צבאית עברו על סרן מ' בהתאם למינו הביולוגי. בסיומן התגייס לצה"ל. "התגייסתי כבת לקורס מעורב של חיל המודיעין, ובקורס הקצינים הייתי בצוות הבנות. בגלל שאני דתי גם 'שמרתי' נגיעה. התפקיד היה תובעני, בבסיסים סגורים, ובלילות, במקום לישון הייתי שם אוזניות וצופה בסרטי טרנסג'נדרים שכמוני הרגישו שלא נולדו למין הנכון, ותיעדו את התהליך שעברו בשינוי מבנים לבנות ומבנות לבנים. הרגשתי ממש רע עם עצמי. עד שלילה אחד פשוט ירד האסימון, ושאלתי את עצמי, למה אני אומלל, כשאני יכול, כמו כל האנשים האלה, להיות מי שאני באמת ולהפוך לאדם שמח. למחרת בבוקר התייצבתי לפני המפקד שלי, סיפרתי לו שאני טרנסג'נדר והודעתי שאני מבקש להשתחרר מהשירות כדי להתחיל בתהליך השינוי מבת לבן."

להפתעתו, קצין המודיעין האחראי עליו חיזק אותו בהחלטתו, ואף הבטיח לו מסגרת תומכת אם ימשיך את השירות הצבאי. וכך היה. "יצאתי מהארון, התחלתי את השינוי ובעזרת קצינת כוח אדם עברתי לבסיס אחר. הסתפרתי, קניתי כיפה לי ופרחים לקצינה שעזרה לי, והגעתי לבסיס החדש כבן לכל דבר. הרבה אנשים שם הכירו אותי מהעבר ולמרות זאת פנו אליי בלשון זכר ו'אחי' ו'צ'פחות על הגב. חלק אמרו, 'הגיעה קצינה חדשה', ואז, 'אה... בעצם קצין'. קיבלתי תגובות כל כך טובות ומרגשות, ופתאום כבר לא הייתי צריך לשמור נגיעה מבנים."

שון, מורה חייל: "מה שיש לי להגיד לכל האנשים שמפזרים עלינו ארס הוא שאני יודע מי אני, ואני יודע"

למה אני מסוגל. תמיד יהיו אנשים שיגידו דברים גזעניים. אני לא נעלב מהם אישית. אני רק מודאג למה זה יגרום בעתיד, ומה תהיה ההשפעה של הרבנים האלה על אנשים וחיילים"

הופתעת מהחיבוק הצבאי?

"מאוד, הרי דווקא בגלל החשש מהצבא רציתי להשתחרר. אבל אז התברר לי שאני לא לבד, ושבין חיילי צה"ל נמצאים עוד טרנסג'נדרים כמוני שהצבא עושה מאמצים לעזור להם להשתלב בתפקידים משמעותיים. זה לא יאמן. כי זה לא רק צבא, זה הצבא במדינת ישראל. אם היו שואלים בעולם איזה צבא מתאים להכלה של טרנסג'נדרים, לא נראה לי שהתשובה המיידית הייתה: 'הצבא של העם היהודי'."

הרב הצבאי הראשי המיועד, אל"מ אייל קרים, אמר שצריך להתייחס להומו כמו אל אדם "חולה" או "בעל מום", ראש המכינה הקדם-צבאית בעלי קרא לאנשי הקהילה הגאה "סוטים", מאות רבנים תמכו פומבית בדבריו הבוטים.

סרן מ', מחיל המודיעין: "יש אנשים
שאומרים, אם ככה אלוהים ברא אותך,
אתה צריך לקבל את זה ולחיות בייסורים. אבל אני לא
מאמין שאלוהים רוצה לברוא אדם שחי בייסורים. אני
מה שאני אמור להיות. לא מה שהייתי אמור להיברא.
עשיתי את התיקון שלי"

אנחנו צבא העם

סרן מ' הוא אחד מכ־60 טרנסג'נדרים — אנשים החשים חוסר התאמה בעוצמות שונות בין המין הביולוגי לזהותם המגדרית — המשרתים כיום בצה"ל. רק 18 מדינות בעולם מתירות לטרנסג'נדרים לשרת בצבא. בארצות־הברית, למשל, רק השנה בוטל האיסור על גיוס טרנסג'נדרים, והחל מאוקטובר הקרוב יוכלו חיילים שכבר התגייסו לקבל את הטיפולים הרפואיים לשינוי הזהות המגדרית במסגרת הצבא. דווקא בצה"ל מגלים בשנים האחרונות גישה ליברלית ותומכת כלפי הנושא, ומסייעים רבות לטרנסג'נדרים להשתלב ביחידות השונות. שלושה מהם — מ', שון, שני טחן ואמילי מטיאס — מספרים כאן בגילוי לב איך הם מרגישים ומתפקדים במסגרת הצבאית.

רב"ט שון שני טחן, בן 20, נולד כבת, התגייס בספטמבר אשתקד במסגרת גרעין נח"ל, וכיום משרת כמורה חייל בראשון־לציון. בתחילת שירותו הצבאי הוגדר נקבה בתעודת הזהות, אבל מפקדיו אישרו לו שימוש נפרד במקלחות ובחדרי השינה ואיפשרו לו ללבוש מדי בנים. רב"ט אמילי מטיאס, בת 19 וחצי, המשרתת בגדוד קרקל, נולדה כבן והחלה את תהליך השינוי ההורמונלי לבת חודשים ספורים טרם הגיוס. עם תחילת השירות ניתנו לה מדי לוחמת, היא לא חויבה להסתפר ופגשה קצינת מיון לנשים. כשהגיעה לפלוגה, הותר לה לישון במגורי הבנות.

שון משרת כמורה חייל כדי לחנך את תלמידיו לסובלנות כלפי האחר. סרן מ' פועל מתוך האמונה כי העובדה שהוא טרנסג'נדר לא מגבילה אותו או פוטרת אותו מגיוס. אמילי מאמינה בחשיבות התרומה של כל מי שיכול ומסוגל להתגייס. "לכן החלטנו לספר על עצמנו", הם מסבירים. "חשוב שצעירים במצבנו לא יירתעו משירות משמעותי". מהטעם הזה הסכימו להיחשף בשמם ובתמונתם. סרן מ' הוא היחיד שנאלץ להסתיר את זהותו מטעמי מודיעין.

אמילי, לוחמת קרקל: "למרות שאני רשומה כבן בתעודת הזהות, התגייסתי בגיוס בנות. כמה חודשים לפני הגיוס התחלתי עם ההורמונים שהשפיעו על המראה שלי, אבל שיא השינוי היה בצבא. המפקדת שלי אמרה לי, 'איך שקיבלתי אותך לגדוד ועכשיו, אלו שני אנשים שונים'"

"החוקים בצבא נורא נזילים כשמדובר בקהילה הטרנסג'נדרית", אומר שון. "זוהי מאפשר לראות כל מקרה לגופו ולהתאים לכל אחד את מה שהוא צריך. אני בטוח שיש בצבא גם כאלה שמתייחסים לא יפה לטרנסג'נדרים, אבל אני גם יודע שאם אתלונן עליהם, הם ילכו לכלא."

"היחס אלינו משקף את התהליכים שהחברה עוברת", מוסיפה אמילי. "אנחנו צבא העם, ובשנים האחרונות יש הרבה יותר מודעות ונראות בחברה הישראלית לקהילה הלהט"בית. אפילו בצפת, עיר הולדתי, אנשים יודעים מה זה טרנסג'נדרית."

סרן מ', מחיל המודיעין

שון: "הקושי שלנו יומיומי הרבה יותר מפשעי השנאה הגדולים, ועדיין, הפריבילגיה שאני על מדים ומחנך נוער דרך הצבא היא אמירה חשובה דווקא על רקע האירועים הקשים בחוץ והנאומים הפוגעים של הרבנים. עצם זה שטרנסג'נדריות נלחמות על החיים שלהן, נרצחות או עובדות בזנות, ואני כחייל טרנסג'נדר עושה כל מה שאני יכול כדי לשנות את המציאות הזאת, זו התקדמות בעיניי, גם אם מזערית."

חצאית במקום כיפה

אמילי נולדה כבן למשפחה חרדית בצפת ולמדה בחברת בנים בלבד. בגיל עשר עברה משפחתה תהליך של חזרה הדרגתית בשאלה, ואמילי הצטרפה לכיתת לימוד מעורבת. "באותה תקופה נורא רציתי להיות אחת מהבנות, לרקוד בלט, להתנהג בצורה נשית", היא נזכרת. "הבגדים של הבנות נראו לי הרבה יותר יפים ואטרקטיביים מבגדי בנים. לא ידעתי מה עובר עליי. מצד אחד רציתי להיות בת, ומצד שני נדפקתי, נולדתי בגוף של בן. התחלתי להתעמק בהבדלים שבין בנים לבנות. חיפשתי כל מידע אפשרי על הורמונים נשיים וגבריים, וככה הגעתי למושג 'טרנסג'נדרים'. וזה היכה בי בבום, כי הבנתי שזו אני."

והרגשת הקלה ?

"מצד אחד כן, כי סוף־סוף הבנתי מה עובר עליי, ומצד שני הבנתי גם את המשמעויות של המצב שלי. לא ידעתי מה לעשות ואיך להתמודד עם הגילוי. לטוס לחו"ל? לעזוב את בית הספר? זו הייתה תקופה דרמטית. ביקשתי מחברה שלי שתתחיל לפנות אליי כמו אל אישה, והיא זרמה איתי. אחר כך ביקשתי גם מהחברים הקרובים שתייחסו אליי כאל בת. לאט־לאט נוצר מעגל קרוב של אנשים שיודעים."

"סיימתי את התיכון והמשכתי לשנת שירות במכינת בינה. רק שם, בלילה הלבן של מפגש ההיכרות, הצגתי את עצמי כאמילי. זו מכינה מכילה, שמחברת גם לקהילה הלהט"בית, ובזכותה זכיתי לשנה הכי מעצימה בתור טרנסג'נדרית. עברתי לגור עם הבנות והייתי אישה לכל דבר רק כי ככה הגדרתי את עצמי."

שון נולד כבת למשפחה ליברלית והחל להתלבט לגבי מינו בגיל 16. "הבנתי שאני נמשך לנשים ומשם הכל התחיל", הוא מספר. "הלכתי למפגשים של הקהילה הגאה, ובכיתה י' עברנו סדרה של פעילויות בנושא מגדר ומיניות. דיברו שם על טרנסג'נדרים ועל אנשים שמרגישים על הספקטרום של גבר ואישה, לא גבר ולא אישה ועוד המון תתי-הגדרות. התחלתי לחקור את זה. ניסיתי להבין מה אני מרגיש, כי לא הרגשתי אישה, אבל גם לא ידעתי מה אני כן. די התקשקשתי עם עצמי. יום אחד ישבתי בבית מול המחשב וראיתי כל מיני סרטונים של טרנסג'נדרים שמתעדים את התהליך שעברו מילדות, את התספורת הראשונה, זריקת ההורמונים הראשונה, היום שבו עשו ניתוח. ושם הסתיימה ההתלבטות שלי. ידעתי שזה אני."

מה עשית?

"הייתה הבנה ראשונית, אבל בשביל להיות בטוח ולא לצאת מהארון ולהגיד אחר כך, 'אה, רגע, זה בעצם לא זה', התחלתי לבדוק את עצמי, כמו לדבר על עצמי בלשון זכר ולסגל חזות גברית כדי לראות אם אני מרגיש בנוח עם מה שאני רואה במראה."

שון סיים את התיכון, יצא לשנת שירות מטעם תנועת תרבות בירושלים והציג את עצמו במקום החדש כגבר. "ושם היה המקום הראשון שדיברו אליי באופן מלא בלשון זכר", הוא מוסיף. "אבל בגלל שעדיין הייתי קצת נשי, אנשים שאלו שאלות. רצו עליי שמועות בסגנון 'הוא נראה קצת בת, מה הוא, הומו'?"

וזה פגע בך?

"זה היה הגיוני, כי אמנם הצגתי את עצמי כגבר, אבל הקול שלי לא היה גברי, וגם לא הגוף."

איך המשפחות שלכם קיבלו את השינוי?

אמילי: "לא תמצאי שום מקום בתורה שאוסר על קיום אורח חיים טרנסג'נדר, ומי שאומר אחרת, לא מדבר בשם היהדות שלי. היהדות שלי היא משהו הרבה יותר רחב. ואלו שמגנים אותנו הם חלק קטן וקיצוני. אני מבינה את המהומה שעושים סביב הדברים שלהם, אבל אני מצטערת, הם לא מספיק חשובים כדי שאיעלב מהם"

אמילי: "התחלתי עם אחותי, כי הייתי מאוד קרובה אליה. חשבתי שהיא תקבל את זה יפה, אבל היא אמרה, 'מבחינתי לא שמעתי את זה. תסיימי צבא, תעברי לתל-אביב ותעשי מה שאת רוצה, אבל כאן לא'. למרות שהיא לא שמעה את זה, היא הלכה וסיפרה לכל האחים שלי. רובם מקבלים את זה יפה ומשתדלים לעזור ולתמוך וביניהם גם אחותי. לאמא סיפרתי מאוחר יותר. ישבתי איתה על ספסל מחוץ לבית ואמרתי לה, 'יש משהו שאני צריכה לספר לך, נראה לי שהייתי אמורה להיוולד בת.'"

איך היא הגיבה?

"כמו לכל שמועה דרמטית — תגובה ראשונה ותגובה מאוחרת. התגובה הראשונה הייתה שוק והתגוננות. היא אמרה, 'תמיד ידעתי, כי כל האחים שלך מאצ'ואים שגדלו על כושר ואימונים לגיוס קרבי ורק את עוף מוזר כזה, עדינה, רגישה'. מאוחר יותר היא ניסתה להשפיע עליי לשנות את מי שאני, להגיד לי כמה אני נראית גברית, ו'תראי איך האחים שלך מתאמנים על השרירים כשאת לא עושה פעילות גופנית, זה מגיע לך'. בשלב מסוים פרצתי בבכי, ורק אז ההתנגדות שלה נשברה. מאז היא מאוד תומכת ועוזרת."

ואבא שלך?

" אבא סובל מדמנציה. הוא קורא לי אמילי, אבל פונה אליי בתור בן."

לבני המשפחה של שון הייתה הכנה מוקדמת. "היה לי חבר שדיברתי איתו בטלפון על עצמי בלשון זכר, והם שמעו וידעו", הוא מספר. "כשיצאתי מולם מהארון, אמרתי להם, 'תשמעו, אמנם נולדתי נקבה, אבל אני מרגיש שאני גבר ואני מבקש שתפנו אליי ככה'. הם הגיבו ממש טוב."

סרן מ' יצא מהארון כשיצא מהצבא לשבת בבית. "הכנתי רשימה של כל האנשים שהיה חשוב לי לספר להם באופן אישי", הוא מחייך. "האחיות שלי היו מקסימות, וגם ההורים לא היו מופתעים. ומאז, בכל יום שישי כשאני מתקשר לאבא כדי לקבל ממנו את ברכת הבנים, הוא מברך אותי בלשון זכר."

והכיפה?

" לפני כן, בכל שבת שסגרתי בבסיס, הייתי לובש חצאית כדי לשמור על הזהות הדתית שלי. אבל מאותו רגע, זהו, קיבלתי ושמתו בארון לתרום לעניים. במקומה חבשתי כיפה. אני זוכר שממש התרגשתי. הרגשתי שהכיפה שומרת עליי בכל המובנים, גם במובן החזותי, כי בלעדיה נראיתי כמו בת."

אישיו עם הגוף

שלושתם התגייסו לצבא ברגשות מעורבים. החשש מתגובת המערכת גרם להם להסס אם להתגייס. "בסיום התיכון חשבתי שלא אתגייס, ובמקום שירות צבאי אעשה שירות לאומי", אומרת אמילי. "אבל כשהייתי במכינה שיניתי את דעתי. שמעתי על טרנסים שנורא סבלו בצבא, אז אמרתי לעצמי, שאתגייס ואם יהיה צורך אלך ראש בראש עם המערכת. אבל אז יצרתי קשר עם סא"ל לימור שבתאי, האחראית על טרנסג'נדרים בצבא, והיא הייתה מקסימה והסבירה לי שיש נכונות לבוא לקראתי בכל מה שנחוץ. ולמרות שהיא מאוד חיזקה אותי, ביום הגיוס עצמו עדיין לא הייתי שלמה עם עצמי. רק היום, אחרי שמונה חודשים בשירות, אני יכולה להגיד שעשיתי את הצעד הנכון. הייתה לי הכניסה הכי חלקה שיכולתי לבקש."

שון: "אחד התהליכים בשנת שירות שמיועדת לגרעין נח"ל הוא לברר מה אנחנו רוצים לעשות בצבא ואיזה תפקידים פתוחים לנו. בשלב הזה התחילו אצלי כל מיני שאלות, אם להתגייס או לוותר. מאוד חששתי שאפול על מפקדים טרנספובים והומופובים ושאצטרך להתמודד עם סביבה צבאית שלא תקבל אותי. שלחתי לצבא מכתב וסיפרתי שאני טרנסג'נדר שמעוניין להתגייס, ושאני מעוניין בהתאמות לשירות."

אילו התאמות ?

"הייתי חייב להתגייס כנקבה, כי זה מה שרשום בתעודת הזהות שלי, אבל בגלל שאני בן, ביקשתי מדי בנים. והייתה גם הבעיה של המקלחות המשותפות. לטרנסג'נדרים יש אישיו מאוד גדול עם הגוף שלהם. אז רציתי שייתנו לי זמנים להתקלח בנפרד, לא על חשבון שעות השינה. וכמובן, היה גם עניין השיבוץ לחדר. רציתי שהבנות לא יהיו מאוימות ממני. העובדה שעדיין הייתי רשום כבת עזרה לי להתקבל למסלול של מורה חייל. כי במחזור שלי אין מורים חיילים, רק מורות חיילות."

"גם אני קיבלתי התאמות בקלות", מספר סרן מ'. "אני זוכר שכשסיפרתי למפקד שלי שאני רוצה להתחיל תהליך של שינוי מין, הוא היה מופתע, אבל אמר, 'מההיכרות שלי איתך אתה צריך מסגרת תומכת. אז אם אתה מעוניין, בוא תראה אם הצבא יכול להיות המסגרת הזו בשבילך'. ובאמת, בתוך חודש וחצי קיבלתי מחיל המודיעין תקן מיוחד לבסיס אחר, וכשהגעתי לשם לתפקיד של שנה וחצי כולם אמרו, נתמך בך בכל דבר שתצטרך."

כמו מה, למשל?

" הרבה יציאות לרופאים ולבדיקות. לא משנה על מה היציאות שלי נפלו, תמיד שיחררו אותי כדי שאוכל להגיע למרפאה. קצין המודיעין של פיקוד צפון, אלוף-משנה בדרגתו, אמר לי ישר: "אנחנו פה בשבילך. בוא ונעבור את התהליך הזה ביחד."

" בדיעבד אני יודעת, שהיו ישיבות סגל שלמות שהתעסקו רק בי ובדרכים לעזור לי", מתרגשת אמילי. "המפקדת של הטירונות ממש נכנסה לעומק העניין. קרקל זה גדוד מעורב, ולמרות שאני רשומה כבן בתעודת הזהות, התגייסתי בגיוס בנות. כמה חודשים לפני הגיוס התחלתי עם ההורמונים שהשפיעו על המראה שלי, אבל שיא

השינוי היה בצבא. המפקדת שלי שיצאה לקורס קצינים אמרה לי, 'איך שקיבלתי אותך לגדוד ואיך שאני עוזבת אותך עכשיו, אלו שני אנשים שונים.'"

איך החיילים מגיבים לשינויים ההורמונליים?

שון: "גם בלי ההורמונים הייתי יותר שעריר מלכתחילה. החלטתי להתחיל עם ההורמונים אחרי הטירונות וכשפנו אליי בלשון נקבה, אמרתי לכל אחד באופן אישי שאני מבקש שיפנו אליי כבן. וכולם הגיבו מיד ב'סליחה', לא ידעתי, בוודאי! זה היה מאוד מפתיע ומאוד משמח. סביבת המגורים שלי בצבא היא של בנות, גם הסגל נשי. וזה הרבה יותר נוח. אני לא מתחבר למאצ'ואיזם, ובנות גם יותר מבינות. רובן לא שמו לב, כי התהליך הדרגתי. אבל מאנשים שלא ראו אותי הרבה זמן קיבלתי פידבק חיובי. אנשים אומרים, 'וואו, איזה שינוי, אתה נראה הרבה יותר טוב'. ועדיין, כשצועקים לי ברחוב 'גבר', אני לא יודע אם להסתובב או להמשיך ללכת."

הורמונים, מדגישה אמילי, הם אחד הדברים החשובים בחייו של טרנסג'נדר. "מיד כשהתחלתי לקחת אותם ראיתי את השינוי. בשיער הפנים שהפסיק לצמוח, בשיער הגוף שצומח הרבה יותר לאט. ההורמונים גם משנים את המיקום של השומנים בגוף כדי לשוות לו צורה יותר נשית. גם הפנים נראים מתעדנות ומתעגלות."

ותופעות הלוואי?

שון: "רעב ועצבים. אני הבן אדם הכי רגוע בעולם, ופתאום באמצע קורס, אני חוטף התקף עצבים. יש לי הרגשה שאני חייב לבעוט במשהו, אז אני יוצא ובעוט בחומה עד שכואב לי. גם התהליך הנפשי לא פשוט. אתה מסתכל על עצמך במראה ורואה שהפנים ארוכות יותר, צורת הגוף משתנה. פתאום אני לא אגס, אני יותר פלאט. הזקן צומח. יש גם פצעים, אקנה מטרופ. אבל זו תחושה מדהימה."

זהירות, טרנספוביה

הטיפול בטרנסג'נדרים בצה"ל נעשה על פי מדיניות "חליפה לפי מידה", כלומר – כל פנייה של חייל או מתגייס נבחנת לגופה ומטופלת לפי הצורך עם הגורמים השונים. צה"ל מלווה חלק מהטרנסג'נדרים עוד טרם הגיוס, לעיתים עוד לפני הצו הראשון, ועד שחרורם. יחידת יוה"לם (יועצת הרמטכ"ל לענייני מגדר) מקיימת ימי הסברה בנושא ונותנת מענה למפקדים. צה"ל מכסה את עלויות הטיפול הרפואי לשינוי המין, שנעשה על פי הנהלים הקיימים במדינת ישראל ובמשרד הבריאות, ומסייע ככל שאפשר. בנוסף, לחיילים הטרנסג'נדרים ניתנים מדי גבר או אישה בהתאם לצורך ולא בהתאם למה שכתוב בתעודת הזהות.

במהלך השירות אתם נתקלים בהרבה תגובות הומופוביות?

סרן מ': "מעטות מאוד. כשאני עובר דרך הש"ג בבסיס בשעות הבוקר, יש שומרים שכבר מזוהים אותי. בתחילת התהליך הייתי נראה כמו בת עם כיפה, גם הקול שלי היה גבוה, ולפעמים היו צוחקים עליי. כאילו, מה את עושה פה? הייתי אומר, אני פה כי אני גבר. והם היו שואלים: אז למה הקול שלך כל כך גבוה? גם מחוץ לצבא אנשים היו בוהים בי לפעמים ברחוב. מסתכלים ומסובבים את הראש. הייתי כבר עם שיער קצר ועם כיפה, אבל עדיין נראיתי בת. זה היה מבלבל. פעם, בתחנה המרכזית בירושלים, אישה רצה אחריי ושאלה אותי, תגיד, אתה בן או בת? אמרתי לה, אני בן. אז היא אמרה 'אוקיי' והלכה."

אמילי: "אני חייבת לציין שלא קיבלתי הרבה תגובות רעות, אפילו בתור מישהי שגרה בצפת. הייתי בטוחה שכשאחזור לשם כבת אצטרך להיכנס ראש בקיר עם התושבים. אבל זה היה בדיוק ההפך, אולי בגלל שצפת היא עיר מיוחדת שרגילה לאנשים מוזרים. דווקא בתל-אביב קיבלתי כמה תגובות טרנספוביות. ישבתי באוטובוס ודיברתי עם בחור, ובאמצע השיחה הוא פנה אליי בתור בן. כשתיקנתי אותו, הוא הסתכל עליי, חייך, ופשוט הפסיק לדבר כאילו הייתי אוויר. והיינו באמצע שיחה."

ובצבא?

"היה בחור אחד שמבחינתו זה היה סוף העולם לשרת עם טרנסג'נדרית. הוא אמר שזה לא טבעי. בשבוע שהיינו בשטח זה היה ממש אסון. הוא לא היה מוכן להרים את האלונקה כי גם אני הרמתי אותה, או לעמוד קרוב אליי באותו אזור, באותו חדר. במסדר רופא שמעתי פעם צעקות, והתברר שהוא לא היה מוכן להשתמש במדחום שאני השתמשתי בו קודם, למרות שכמה חיילים כבר השתמשו בו אחריי."

איך מתמודדים עם תגובות כאלה?

"נעלבתי כמובן."

שון: "פעם בחדר האוכל ניגשה אליי מישהי ושאלה לעיני כולם אם אני בן או בת. זה היה בגלל שישבתי בקבוצה של כ-80 בנות, ואני יחיד עם שיער קצר ומדים של בנים. אמרתי לה שאני בן. אז היא שאלה, למה אתה בפלוגה של בנות? ואמרתי, כי אני טרנסג'נדרית. כל הבנות סביבי היו המומות. לא מהתשובה שלי אלא מהחוצפה שלה."

עם הזמן הלב מתחסן מפני אירועים כאלה?

"עם הזמן אתה מוצא את הדרך להגיב, וגם הסביבה מתגייסת. לפני כמה שבועות פגשתי קרוב משפחה שלא ראה אותי הרבה זמן. אבא שלי דיבר איתי בנוכחותו בלשון זכר. אז הקרוב אמר לו, 'אתה לא צריך לשחק את המשחק, אתה יכול לדבר אליו גם בלשון נקבה'. ואבא שלי אמר, 'זה לא משחק. זה שון והוא גבר'. כל כך שמחתי שהוא מגבה אותי. כי מה העניין, אני בוגר, יש לי זקן, כאילו, לאיזה שלב עוד תחכה כדי להבין שזה ממש לא משחק."

גם אם בתוך הצבא אתם מוגנים, מאות רבנים תמכו ברב לוינשטיין שהצהיר ש"בבה"ד 1 יש הרצאות של סוטים" וזוהי "פגיעה בזכויות הפרט של הדתיים בצבא". רק בשבוע שעבר נחשף כי רב נוסף מהמכינה הקדם-צבאית בעלי, הרב יוסף קלנר, התייחס באחד מנאומיו לגייז כאל "חולי נפש."

"מה שיש לי להגיד לכל האנשים שמפזרים עלינו ארס הוא שאני יודע מי אני ואני יודע למה אני מסוגל, ותמיד יהיו אנשים שיגידו דברים גזעניים. אני לא נעלב מהם אישית. אני רק מודאג למה זה יגרום בעתיד, ומה תהיה ההשפעה של הרבנים האלה על אנשים וחיילים."

אתם לא פוחדים שכשהרב הראשי הצבאי אייל קרים ייכנס לתפקידו, הוא ישפיע על גישת הצבא כלפיכם?

"אני לא חושש. לרב יש את תחום הרבנות, לאחראית על הטרנסג'נדרים בצבא יש את התחום שלה, וככה זה יישאר."

אמילי: "לא תמצאי שום מקום בתורה שאוסר על קיום אורח חיים טרנסג'נדר, ומי שאומר אחרת, לא מדבר בשם היהדות שלי. היהדות שלי היא משהו הרבה יותר רחב. ואלו שמגנים אותנו הם חלק קטן וקיצוני."

החלק הזה מייצג ראש מכינה קדם-צבאית, בכיר הרבנות הצבאית והרבה תומכים.

"אני מבינה את המהומה שעושים סביב הדברים שלהם, אבל אני מצטערת, הם לא מספיק חשובים כדי שאיעלב מהם."

מה הלאה? אתם חושבים על חתונה, ילדים?

סרן מ': "אני לא יודע מה יהיה בעתיד. לפני שנתיים חשבתי שלא, אבל לפני שנתיים גם לא חשבתי שאהיה היום גבר עם זקן וקול עמוק."

אמילי: "אני לא מתנגדת למוסד הנישואים, אני פשוט לא חושבת שאתחתן, אבל אם אפגוש את המישהו או המישהי הנכונים, אני כן אשתקע. אני לא מתנגדת לרעיון."

שון: "לא יודע אם אתחתן, אבל אני בהחלט אקים משפחה בישראל."

זינוק בעלייה

למה בצה"ל מטפלים בהטרדות מיניות טוב יותר ממערכות אחרות, איך נשים מצליחות להתנהל בתוך ארגון גברי במהותו, ומה הסיכוי שבקרב יישבו כמה אלופות מסביב לשולחן המטכ"ל. ארבע הקצינות הבכירות ביותר בצה"ל מדברות על המסע שלהן לקצה הפירמידה הצבאית. מפגש פסגה

יוסי יהושוע וראובן וייס | צילום: יונתן בלום

Recommend 124

14

"כשאני התגייסתי לחיל הים, לתפקיד של מוכ"מ חוף, מה שנקרא היום בקרית שליטה", מזכרת תת־אלוף אריאלה בן־אברהם (46), "מי חלם על נשים בקורס חובלים? אני יצאתי לקורס קצינים והגעתי לתפקיד של קצינת הדרכה בפלגת סטי"לים. זה היה די חריג. כמעט הכי רחוק שאפשר להגיע. מי האמין שפעם אישה תהיה מפקדת ספינה? זה נשמע כמו מדע בדיוני".

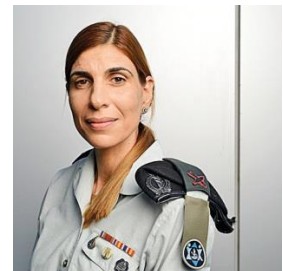
הן ארבע הנשים הבכירות בצה"ל. ארבע פורצות דרך – כולן בדרגת תת־אלוף – שהגיעו כמעט לקצה הפירמידה ונמצאות בתפקידים מרכזיים ביותר, בארגון עצום בגודלו וגברי במהותו, כצה"ל. בן־אברהם היא הצנזורית הראשית, שמתוקף תפקידה היא היחידה מביניהן שיכולה לקרוא את הכתבה הזו עוד בטרם פרסומה. לצידה יושבות תת־אלוף מירב קירשנר (48) ראש מטה כוח אדם בצה"ל, תת־אלוף מיכל תשובה (44) ראש חטיבת הסגל בצה"ל – האחראית על מערך אנשי הקבע, ותת־אלוף שרון ניר (46) יועצת הרמטכ"ל לענייני מגדר, הידועה בצה"ל כיוהל"ם. לצד תפקידן המקצועי הן סבורות כי תפקידן גם לשנות את המהות. להפוך את צה"ל לצבא שוויוני יותר, להקל על שירות הנשים, ולפתוח עבורן את כל מקומות השירות האפשריים – כן, גם כלוחמות בצוללת או בצוות טנק. "צה"ל צריך למצות מנשים, בדיוק כמו מגברים, את מלוא הפוטנציאל על פי הכישורים והיכולות שלהן", קובעת היוהל"ם ניר. "זה החזון, שבמסגרתו ייפתחו לשירות נשים כמה שיותר תפקידים משמעותיים. היום כ־58% מהתפקידים פתוחים לנשים, ועוד היד נטויה. מתוך 469 מקצועות שקיימים בצה"ל, 111 עדיין סגורים בפני נשים".

תא"ל מירב קירשנר, ראש מטה כוח אדם בצה"ל

נir, שבתפקידה הקודם שימשה כמפקדת בית הספר של צה"ל לקשר, תקשוב וסייבר – בה"ד 15, יודעת היטב על מה היא מדברת, בתור מי שהייתה המג"דית הראשונה שפיקדה על גדוד תקשוב מבצעי. "פיתוח נשים לתפקידים מבצעיים הפך לערך", היא אומרת. "כבר היום יש לנו גידול מרשים בהיקף הלוחמות. בגדודים המעורבים יש יותר לוחמות מאשר לוחמים". הנתונים המספריים לגבי החיילות בחובה מלמדים על שינוי: אם ב-2102 רק שני אחוזים וחצי מהמתגייסות הגיעו לתפקידי לחימה, הרי שב-2016 זינק הנתון יותר מפי שלושה ועומד על 8%. בנוסף, כמות המשרתות בתפקידים פקידותיים צנחה כמעט במחצית, מ-31% מהמתגייסות ב-2012, לשבעה אחוזים וחצי ב-2016, ואילו כמות הנשים במערכים הטכנולוגיים גדלה עד ל-42%.

עדיין, מדובר במספרים קטנים.

תא"ל שרון ניר, יועצת הרמטכ"ל לענייני מגדר

"כששירתי כשלישה באוגדה 80 באילת קלטתי שם את הפלוגה המעורבת הראשונה", מספרת תא"ל קירשנר. "היא התחילה לצבור הצלחות מבצעיות, פתאום הייתה בה צל"שניקית ראשונה, הפלוגה ביצעה בהצלחה קו אחרי קו וצמחה לגדוד שהיום סומכים עליו באורח מלא. ההכשרות של לוחמים לוחמות התאחדו, הם עושים יחד קורסי מפקדי כיתות, קורסי קצינים. כשרואים הצלחות, מסירים חסמים כמו גיבושים, ויוצרים סרגל מאמצים אחר ומותאם, רואים את העלייה. אבל זה לא קורה ביום אחד. זה תהליך". העלייה במספר הלוחמות מתחילת העשור מלמדת שצה"ל היה מקובע עד אז בתהליך המיון של הבנות, ומרגע ששינה אותו והפסיק את הגיבוש, שהרתיע בנות רבות, הן התגייסו בהמוניהן לתפקידי לחימה.

בטיס ובחובלים לא רואים זינוק במספר המסיימות. ייתכן שגם כאן יש בעיה שלא נפתרה עדיין בתהליכי המיון? "בטיס ובחובלים", אומרת תא"ל תשובה, "לא עשינו שום שינוי בתהליכי הגיבוש או המיון ובכל זאת מספר המגיעות גדל. בחובלים היו לנו כאלו שסיימו בהצלחה גיבוש, וזויתרו כי קיבלו פיק ברכיים מחתימת קבע לתקופה כל כך ארוכה. הורדנו אותה מתשע שנים לשבע".

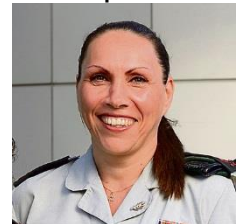

תא"ל מיכל תשובה, ראש מחלקת הסגל בצה"ל

"אני לא חושבת שהמיונים לטיס מקשים על נשים באופן כזה שמצריך הקלה כלשהי", טוענת תא"ל ניר. "טייס הוא קצה הפירמידה והמיונים לתפקיד הזה צריכים להיות כמו שהם כיום, מדויקים וקדחתניים. הם מותאמים בדיוק למשימה ולתפקיד. זה גם מה שצריך – שיבחנו את האישה על בסיס היכולות, הכישורים וההתאמה. עובדה שהתחלנו באחת או שתיים שסיימו קורס טיס, והיום יש כבר עשרות".

תא"ל קירשנר משוכנעת שמדובר בעניין של זמן: "כל עוד מדובר במיעוט שעדיין נחשב לקיצוני, זה משפיע. גם אני הייתי תמיד אישה אחת בתוך מטה גברי. מספר המסיימות ילך ויגדל ככל שנצליח להביא יותר לתחילת התהליך. ככל שיהיו יותר מודלים של הצלחה, החשש ילך ויתפוגג ועוד ועוד בנות לא יחששו להגיע ולנסות".

גם בתחום הלוחמה, אולי החשוב ביותר כיום, הסייבר, כמעט שאין נשים.
 "אני זוכרת עדיין את התקופה שבה כמעט ולא היו בכלל נשים במערך הטכנולוגי", אומרת תא"ל קירשנר. "היום במערך הטכנולוגי, שכולל מחשוב, אלקטרוניקה וגם סייבר, יש הרבה מאוד נשים. יותר מ-52% מהמשרתות. במצפן, בממר"ם. מפקדת ממר"ם, בדרגת אלוף-משנה, היא אישה. בסייבר אכן יש לנו פחות נשים, כשני אחוזים בלבד, כשהצפי הוא שנגיע בשנים הקרובות ל-9%".

תא"ל אריאלה בן אברהם, הצנזורית הראשית

בתחום הזה ובצדק מפנים בצה"ל את האצבע למערכת החינוך.
 "תפקידים של מגני סייבר דורשים מאפיינים אחרים ומבצעיים יותר משאר התפקידים במערך הטכנולוגי", אומרת תא"ל ניר, שמכירה היטב את המערך, "אבל אנחנו רואים שגם בחברה, באזרחות, יותר נשים פונות לכיוון של לימודי מדעי מחשב והנדסת תוכנה וזה כיוון נכון בשבילנו".
 "איתור לתפקיד כזה נשען על הידע המוקדם שיש למיועדת לתפקיד", מוסיפה תא"ל קירשנר. "רק 8% מבוגרי מגמות מתמטיקה ופיזיקה הן בנות. זה מה שיש לנו. לכן כל פרויקט כזה שמוביל משרד החינוך כמו 'חמש פי שניים' להכפלת תלמידי חמש יחידות מתמטיקה הוא מבורך. בשנתיים האחרונות אכ"א מוביל פרויקט לשלוש קבוצות מיקוד – הורים, מורים ותלמידות, שבמסגרתו הם נפגשים עם קצינות, בוגרות וצעירות, במטרה להשפיע עליהן לפני שלב בחירת המגמות. זה צעד מהפכני, כי עד עכשיו צה"ל הגיע לבתי הספר רק בכיתות י"א, לקראת הגיוס, וכאן הכניסה נעשית בשלב מוקדם הרבה יותר – כבר בכיתה ח' או ט', לפני בחירת מגמת הלימוד. השנה צמחנו כבר עד למאה בתי ספר וזו רק תחילת הפרויקט".

גם באחוזי יציאה לקצונה הגברים עדיין ביתרון גדול.
 "במקצועות הליבה יש עלייה ביציאה לקצונה גם אצל גברים וגם אצל נשים", אומרת תא"ל קירשנר. "במגמות נחשון ומעוז (להכשרת קציני מטה וקצינים תומכי לחימה – י.י. ר.ו.) בבה"ד 1 יש היום יותר מפקדות מאשר מפקדים. במגמת להב (הכשרת קציני החי"ר), יש פחות נשים".

ואי ההליכה שלהן למסלול הזה, חוסם להן בהמשך את הקידום בשירות הקבע.

"בחתירה הראשונה, מה שנקרא קבע ראשוני (עד דרגת רב-סמל כנגד, או עד דרגת סרן כקצין – י.י., ר.ו.), נשים מובילות באחוזים לעומת הגברים", מגלה תא"ל תשובה. "המגמה משתנה כשמגיעים לקבע מובהק. כשחלק מהקידום ארוך הטווח תלוי בביצוע תפקידי שטח, ומגיעים למקום שבו תפקידי מטה בלבד אינם מספיקים, כבר רואים שישי קושי".

היא מדברת מניסיון אישי. "לפני שש שנים הייתי עדיין בדרגת סגן-אלוף, והייתי בטוחה שאני פורשת מצה"ל. בחיל הים, למי שלא עשה קורס חובלים, לא היה בעבר סיכוי לקידום, והבנתי שאין לי לאן להתקדם עוד בחיל. אפילו נכנסתי להריון שלישי, כי לכל אורך השירות תכננתי את חופשות הלידה שלי בין התפקידים, והייתי בדיוק בסיום תפקיד, ולא ראיתי אופק. אבל אז נפתח תפקיד של סגן ראש מספן כוח אדם בחיל, שעד אז עשו אותו רק גברים, בוגרי קורס חובלים, שהם אנשי ים. לשמחתי אלוף רם רוטברג, מפקד חיל הים (שפרש בשבוע שעבר מצה"ל – י.י., ר.ו.) האמין בי והחליט לתת לי את ההזדמנות".

תשובה הפכה לאישה הראשונה בתפקיד, ולראשונה שעושה אותו מבלי שהייתה אשת ים בעברה, והמשיכה לעשות היסטוריה כששנה לאחר מכן הפכה לאישה הראשונה בתפקיד ראש מספן כוח אדם של החיל. "בינואר 2102 הפכתי לאל"מ, וארבע שנים לאחר מכן, בינואר השנה, הפכתי לתא"ל".

ארבעתן משוכנעות שמצב הנשים בצה"ל כיום הוא הטוב ביותר שהן זוכרות. "אנחנו היינו בודדות במערכה", מסבירה קירשנר. "היום יש בשטח יותר שלישות גדודיות מאשר שלישים".

"זה תהליך, אבל אפשר כבר לראות מגמה", מוסיפה תשובה. "יש גידול דרמטי במספר הנשים שנמצאות בתפקידי קצונה בכירים. היום אנחנו עומדים על מספר שיא בכל הזמנים של 28 אלופות-משנה בצה"ל", היא מגלה, "ובדיוני השיבוץ הקרובים יש פוטנציאל שהמספר הזה עוד יעלה".

והוא אכן עלה ויעלה ועדיין מספר התא"ליות לא שבר שיא וכמו בעבר עומד על ארבע, מספר הנשים בדרגת תת-אלוף יעלה ליותר מארבע, משוכנעת היוה"ל"ם ניר. "יש ארבע אל"מיות שמתמודדות על תפקיד המשנה לנשיא בית הדין הצבאי לערעורים. מאז דליה דורנר לא הייתה אישה בתפקיד הזה".

"כל נשיאות בתי הדין המחוזיים הצבאיים הן נשים", מתגאה תא"ל תשובה. "שש אל"מיות".

"יש אישה שהיא ראש מטה ביחידת 8200", ממשיכה ניר, "מפקדת יחידת המחשבים ממר"ם היא אישה, שיכולה לימים להיות ראש אגף המודיעין למשל. יש נשים שהן ראשות ענפים בפיקודים, במפקדת זרוע היבשה".

"השבוע נערך בצה"ל תרגיל גדול של משחק מלחמה", מספרת תא"ל קירשנר. "סביב השולחן ישבו מנהלות לחימה, מפקדות, קצינות מקצועיות".

תא"ל ניר נזכרת במפגש תא"ליות-אל"מיות שנערך לאחרונה. "דליה דורנר, שופטת בית המשפט העליון בדימוס, נכנסה להרצות לנו, וכשהיא ראתה את ההיקף של עשרות קצינות בדרגות האלה, היא לא האמינה. היא ממש התרגשה לראות את זה".

עדיין, בפועל, ראש אכ"א לשעבר, האלופה (במיל") אורנה ברביבאי, היא האלופה היחידה שהייתה בצה"ל והאלופה השנייה לא נראית באופק הקרוב.

"זה לא יהיה חריג", מבטיחה ניר. "וזוה לא יעצר רק באלופה באכ"א. יש היום טייסת שהיא סגנית מפקד טייסת בחיל האוויר. תיאורטית, מישהי יכולה להגיע לתפקיד מפקדת החיל. יהיו לנו עוד הרבה אלופות. נשיאת בית דין לערעורים, אגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה. יש הרבה אפשרויות".

"אין שום סיבה שבראש אגף המודיעין במטכ"ל, אגף התכנון או אגף התקשוב, לא תעמוד אישה בדרגת אלוף, אם היא מתאימה לכך מבחינה מקצועית", מסכימה אל"מ בן-אברהם. "אבל כדי שנגיע למצב הזה, צריך שתהיינה מספיק נשים במרחב המיון. צריך להתחיל מלמטה. לגדל ולהצמיח אותן במסלולים הנכונים. צריך מסה קריטית. אמנם זה אולי עתיד שעוד לא נראה לעין, אבל כבר היום המצב שונה לגמרי לעומת מה שהיה כשאני התגייסתי. יש עוד הרבה, דרך ארוכה. לא הגענו לנחלה. מדובר בתהליכים חברתיים ארוכים".

"צריך לבנות מודל נכון שיאפשר לנשים לשלב שירות ומשפחה", אומרת תא"ל ניר. "מסלול כזה שעד גיל 27 בערך הן ישרתו בתפקידי שדה, ואחר כך יעברו לביצוע תפקידי מטה ויוכלו ללדת למשל. ככה יהיה להן הרבה יותר אופק לקידום, עם הרקע של תפקידי השטח שהן עשו".

השאלה היא אילו תפקידים יהיו פתוחים עבורן.

"יש מה שנקרא 'צוות אדום', צוות חשיבה בדיוק לנושא הזה, ורשימת המקצועות הצבאיים נמצאת אצלו כל הזמן על השולחן. השאיפה היא פתיחה של כל המקצועות".
"חד-משמעית", מחזקת ניר, "המטרה היא לפתוח לנשים את כל התפקידים אבל זה צריך להיעשות לאט, בצעדים קטנטנים, דרך חוויות של הצלחה, וכמובן כשיש שוויון הזדמנויות צריך גם שוויון חובות, כמו השוואת משך השירות בין נשים לגברים".

נשים תוכלנה לשרת בכל התפקידים?

תא"ל ניר: "בצבאות זרים זה קורה. צריך ללמוד משם, ולהתאים את זה לאור הסביבה שלנו, כמו למשל העובדה שאצלנו זה צבא חובה, ושם זה צבא מקצועי".
תא"ל קירשנר: "לפני הכל, היעד הוא לעמוד במשימה הביטחונית. בכל מקום ששילוב נשים יתרום לכך, זה יהיה. במקום שזה לא יהיה נכון מבחינה מבצעית, זה לא יקרה. יחידות ואמצעי לחימה נבדלים, והשירות בטנקי הצנטוריון לא דומה לשירות בטנק מרכבה סימן 4".
תא"ל תשובה: "אבל עובדתית, התשובה היא כן. בחו"ל נשים משרתות למשל כלוחמות בצוללות".

כאן זה יהיה בלתי אפשרי בגלל נושא השילוב הראוי.

תא"ל ניר: "חיילים שתהיה להם בעיה עם זה, יכולים לשרת בפלוגה מגדרית. בסוף נהיה שם. נשים תהיינה בכל התפקידים. הרי כבר בצוק איתן היו נשים, פראמדיקות, שנכנסו לעומק השטח. מה ההבדל? אני, כאמא, חוששת באותה מידה לבן או לבת שלי".
תא"ל תשובה: "כשמדברים על לפתוח את כל התפקידים לנשים, צריך גם לחשוב הלאה. למשל, מה יקרה במערך המילואים? בשביל הצלחה כזו, שתשמר גם מערך מילואים רחב, חייבים מסה קריטית של נשים, שאני ממש לא בטוחה שיש עדיין. כרגע בעיניי מה שחשוב יותר הוא להצליח במקומות שבהם כבר הוכחה הצלחה. אליהם להכניס עוד ועוד נשים, ולא בהכרח למהר ולרוץ לתפקידים חדשים".

מבחינת הפיקוד הבכיר, משוכנעות כל הארבע, העיתוי הנוכחי הוא הטוב ביותר לפעול לקידום נשים.

תא"ל תשובה: "הפרגון של הרמטכ"ל הנוכחי, גדי איזנקוט, למגדר הוא מדהים. אני יושבת לצידו בדיוני שיבוצים וחד-משמעית נדהמת מהפתיחות שלו. נדמה שהוא רוצה את זה ופועל לזה יותר מכולם. לקראת דיון בכל תפקיד לשיבוץ הוא שואל כמה נשים מתמודדות? מברר 'את מי לא ראיתי?', 'את הפוטנציאל של מי לא זיהיתי?'. הוא מחפש כל הזמן נשים עם פוטנציאל לקידום. שואל אותי עליהן. ההזדמנות לקידום נשים ולפיתוח השירות שלהן קיימת. מבחינת הפתיחות מצד המפקדים, מעולם לא היינו במצב טוב יותר. אני שומעת את הרמטכ"ל ואת האלופים בדיוני שיבוצים, מדברים על נשים שעושות תפקידים מעוררי הערכה".

בכל זאת, אתן מודות שזה לא פשוט לאישה לעשות שירות קבע תובעני כל כך.

תא"ל תשובה: "ב-2000, כשנפתחה התמודדות על תפקיד מפקדת פלוגת כוח אדם (המקבילה הימית לקצינת שלישות חטיבתית – י.י, ר.ו) בזירת ים סוף באילת, לקחתי את שני ילדיי, רז שהייתה בת שש ועומר שהיה רק בן שנתיים ועברתי איתם לגור באילת. בעלי נשאר לגור ולעבוד בתל-אביב. זה לא פשוט לנהל כך משפחה, לישון לבד בכל לילה, להיפגש רק בסופי שבוע. אבל שנינו מאוד רצינו שזה יצליח, והשנתיים שתוכננו לי שם התמשכו לארבע שנים. בנאום הפרידה שלי מחיל הים, כשעברתי לאכ"א, הודיתי לניסים, בעלי. התנצלתי בפניו על רגעי הבדידות הרבים, על כך שלא הייתי שם כשהיה צריך אותי, ואמרתי לו שכל הקידום שלי לא היה מתאפשר בלעדיו".

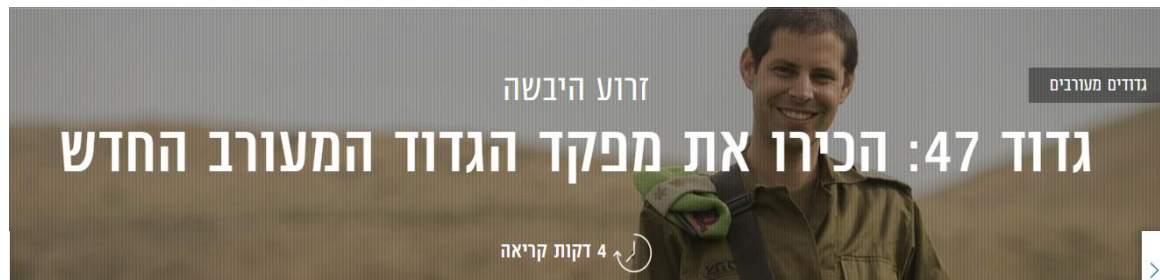
כולן מתארות מעטפת תומכת שסייעה להן במסלול השירות התובעני. "בן הזוג שלי גידל, הסבתות, מטפלות, בייביסיטריות. זה אפשרי", נזכרת תא"ל בן-אברהם. "אבא של ילדיי הוא רופא שבמקביל אל"י עשה גם הוא קריירה מדהימה, וגם עבד סביב השעון קשה מאוד, ועובדה שזה הצליח. אישה יכולה להגיע לתפקידים המשמעותיים ביותר גם כשבעלה מפתח קריירה והם מגדלים ילדים. שאלת המגדר כבר לא משמעותית. היום הרי גם גברים יוצאים לחופשת לידה והצבא מאפשר ומכבד את

זה. כשהתגייסתי, לפני כמעט 30 שנה, לחשוב שגבר ייצא לחופשת לידה? זה היה הזוי. עכשיו משרת אצלי קצין שאשתו ילדה והוא יוצא לחופשת לידה וזה מקובל לגמרי".
"התנאים היום הרבה יותר קלים", אומרת תא"ל קירשנר. "בתקופתנו לא היו טלפונים ניידים".
"נכון", ממשיכה אותה תא"ל תשובה. "היום יש סקייפ. אין בעיה לראות ולדבר אחד עם השני מתי שרוצים, מאילת, מחיפה".

ככל ששילוב הנשים יגבר, זה לא יעלה את מספר מקרי ההטרדות המיניות?
"דווקא ביחידות המעורבות יש פחות אירועים של הטרדות", נזעקת תא"ל קירשנר. "כשמשרתים כשווים, כתף אל כתף, ההתייחסות היא אחרת".
"הטרדות מיניות זו תופעה חברתית, ובצה"ל מטפלים בה טוב יותר מאשר במערכות אחרות", קובעת היוה"ל"ם ניר. "בכל יחידה בצה"ל יש ממונה מטעם היוה"ל"ם. אמות המידה של ההתייחסות לתופעה הזו הן מחמירות יותר, כי החיילות האלה מגויסות מתוקף החוק, ואנחנו חייבים להעניק להן סביבה מוגנת ובטוחה לחלוטין. אלה הילדות שלנו. יצאנו למלחמה בנושא הזה, כולל בקיום יחסים בהסכמה כאשר מדובר ביחסי מרות".
"בנושא הזה אין תחום אפור", מבהירה תא"ל תשובה. "אסור שיהיו ספקות או אפשרויות לפרשנות. החוקים צריכים להיות חדים. שחור או לבן, ולכן הטיפול שלנו בכל מקרה שכזה הוא ענייני, ולא חשוב אם מדובר באופק בוכריס או בקצין בדרגת סגן-אלוף או בדרגת סגן. הטיפול הוא זהה: השעיה, פגיעה בשכר, לצד חקירה שבסופה יהיה או לא יהיה כתב אישום. בוועדות להתרת חוזים בראשותי יש בנושא הזה אפס סבלנות. אנשים בני 73 מאבדים הכל. המסר שלנו כבר מחלחל. אצל אנשי הקבע המובהק התופעה הזו כבר פחותה. הם מבינים שיש להם מה להפסיד. זו תופעה שמתרחשת יותר בשירות החובה ובשירות הקבע הראשוני".

יש גם את מה שמכונה בצה"ל 'אפקט בוכריס': יותר ויותר קצינים בכירים שמבקשים דווקא פקידיים ולא פקידות. תא"ל קירשנר: "אני יכולה להגיד שהיום חיילות וקצינות מרגישות מוגנות בצה"ל, מרגישות שמתייחסים אליהן בכבוד. אם יש מפקדים שחוששים להתפתות, מצידי שיעבדו עם דלתות פתוחות".

ומתי יגיע השלב שכבר לא יהיה צורך לכתוב על נשים שהגיעו לדרגה כזו או אחרת?
תא"ל ניר: "אני מאמינה שכמו שהשתפרנו בשלושת העשורים האחרונים, תוך שניים או שלושה עשורים קדימה דרג של תתי-אלופות ושל אלופות יהיה טריוויאלי לגמרי".
תא"ל בן-אברהם ותא"ל תשובה טוענות שתיהן שהתלבטו ארוכות האם לקחת חלק בכתבה, בדיוק מהסיבה הזו. "חשבתי לעצמי 'למה בעצם אני צריכה את זה?'", מספרת תא"ל תשובה. "ואז החלטתי שאעשה זאת לטובת אותה סגן או סרן שמשרתות אצלי, שיראו שזה אפשרי. שלא יחשבו כמו שאני חשבתי רק לפני שש שנים, שכבר אין לי אופק וסיכוי לקידום".
"אני מקפידה להרצות או להתראיין רק בהיבטים המקצועיים שלי, כצנזורה", מוסיפה תא"ל בן-אברהם. "בעיניי זה מובן מאליו שצריך לראות אותנו בפן המקצועי שלנו ולא בפן המגדרי, וזו ההוכחה שאנחנו לא שונות. לא חשבתי שזה נכון להשתתף בכתבה כזו, שמנציחה דווקא את נושא המגדר. אבל למרות שלרבים בצה"ל זה כבר ברור מאליו שכל אחת מאיתנו היא מומחית תוכן בתחומה, עדיין מדובר בנושא שהוא בהתהוות, וגם את מה שכבר מובן מאליו, עדיין חשוב וצריך להגיד".
"אנחנו עוסקים כאן בתהליכים של שנים. תהליכים שלוקחים זמן, אבל קורים. לא רק בצבא, אלא גם במערכות אחרות. נשים מגיעות לצמרת הפירמידה בתחומי המשפט, הכלכלה, החינוך. זה תהליך חברתי, והצבא הוא הרי בבואה של החברה. יש לי שלושה ילדים: בן שנמצא בדיוק עכשיו בשירות מילואים פעיל, בן שנמצא בשירות סדיר, ובת, תלמידת כיתה י', שנמצאת בתהליכים לקראת גיוס ורוצה להיות לוחמת. לה בטוח שיהיה יותר קל מאשר לי היה כשאני התגייסתי. אצלה זה יהיה טבעי".

אחרי 15 שנה הוא החליף את הכומתה האדומה - וכבר מוכן למשימה הגדולה שניצבת לפניו. בריאיון ראשון מאז כניסתו לתפקיד, מספר סא"ל ניר דופט, מפקד הגדוד המעורב החדש של צה"ל, על ההכנות, הערכים, היעדים והאתגר המקצועי: "אין מאושר ממני על ההזדמנות לבנות את הדור הבא של הלוחמים והלוחמות בצה"ל"

¹⁵ כשמבקשים מסא"ל ניר דופט לספר על הגדוד המעורב החדש שבראשו הוא עומד, הוא קודם כל מציג תמונה של יישוב חומה ומגדל. "מבחינתי, אנחנו נמצאים בחומה ומגדל של 2017", מסביר סא"ל דופט. "אז נכון, זו חומה קצת אחרת וגם המגדל קצת שונה, אבל בסופו של דבר אנו דבקים באותם ערכים של ציונות וחלוציות שהובילו להקמת המדינה".

הוא בן 34, תושב ברוכין ואב לארבעה ילדים. במשך כ-15 שנה מילא שרשרת תפקידי פיקוד בחטיבת הצנחנים והקומנדו, וכעת הוא נפרד מהכומתה האדומה לטובת הירוקה: "זה מעבר מאתגר, אבל אין מאושר ממני על ההזדמנות להקים דבר חדש בצבא, ולקחת חלק בפרויקט כה גדול, משמעותי וייחודי. אני חושב שאני עושה את התפקיד הכי טוב בצבא".

"לא ציפיתי לתפקיד הזה", מתוודה סא"ל דופט בריאיון ראשון מאז נכנס לתפקיד. "אם היו שואלים אותי לפני מספר חודשים מהו גדוד 47 - לא הייתי יודע לענות באופן חד משמעי. אבל ברגע שלקחתי על עצמי את האחריות, ונכנסתי לנעלי המפקד שמתווה דרך חדשה - הדרך להידבק בחיידק השאפתנות, היצירתיות והשליחות הייתה קצרה. זו זכות מיוחדת והזדמנות יוצאת דופן לבנות ולטפח את הדור הבא של הלוחמים והלוחמות של צה"ל".

במהלך הריאיון הוא פורט בבירור את העקרונות והערכים שמהווים את עמודי התווך של הגדוד המעורב החדש, "האח הרביעי" לאריות הירדן, קרקל וברדלס.

"המחויבות הראשונה שלי היא לדאוג לבניית סגל מפקדים חזק ואיכותי, כזה שיוכל לתקוע באדמה יתדות איתנים שיישארו שנים קדימה", מכריז סא"ל דופט.

חרטנו על דגלנו את האדם

"המפקדים שנבחרו הם אנשים שרוח הציונות והשליחות מפעמות בלבם", הוא מתגאה. "אם היו מבקשים מאיתנו לעמוד בשורה לפני חודשיים, לא היה ניתן לפספס את קשת הצבעים הרחבה של הכומתות שלהם. מדובר במפקדים מכל קצוות הצבא שהתעקשו לקחת חלק בבניית הגדוד. אני מאמין שכור ההיתוך הזה של המפקדים יתרום לבסיס איתן וחזק של החיילים, ויהפוך אותם לדור מצוין של לוחמים ומפקדים".

חלק מהסגל, אגב, מורכב ממפקדים משלושת הגדודים המעורבים האחרים שמהווים חלק במערך הגנת הגבולות, בו ייטמע גם הגדוד החדש. "אלו מפקדים בעלי ניסיון בהתמודדות עם אתגרים דומים, אשר בקיאים באופי הפעילות המיוחד של הגדודים הללו. מדובר ביתרון משמעותי", הוא מסביר.

עקרון נוסף שמהווה נר לרגליו הוא ערך העמידה במשימה: "מבחינתי, מדובר בדבר ברור מאליו. אנחנו נצטרך להיות ערוכים בכל זמן ועת לסיטואציה של לחימה - בכל גזרה אליה נדרש. זו ההצדקה הראשית להקמת הגדוד".

לצד בניית תכנית ההכשרה המבצעית שתהפוך את החיילים והחיילות ללוחמים ולוחמות מהשורה הראשונה, סגל המפקדים משקיע זמן רב במחשבה על התכנים אותם ירצו להנחיל. "ישנם נכסי צאן ברזל עליהם לא נתפשר, והם אלו שיהוו את לבו הערכי של הגדוד", מדגיש סא"ל דופט ומחדד: "חרטנו על דגלנו את האדם. את הטיפול והטיפול של החיילים והמפקדים. בסופו של דבר, בגדוד מתרכזים עשרות ומאות עולמות שונים תחת קורת גג אחת - ועלינו לדעת לתת את המענה לצרכים שלהם ולהתייחס לכל אחד ואחת מהם כעולם ומלואו".

לדבריו, הגדוד החדש הוא ראי לחברה הישראלית: "הגדרתנו היא גדוד מעורב, אבל אני חושב שכל הצבא שלנו הוא מעורב. יש אצלנו גברים ונשים, דתיים וחילוניים, בני העיר, המושב והקיבוץ. אני רואה במגוון הרחב הזה חלק מהאתגר ומהמשימה שלנו ליצירת חברה ערכית וצודקת, עם אנשים הדבקים זה בזה ורואים קדימה מעבר לכל קונפליקט".

נכיר כל נקודה בגזרה, כמו שנכיר את שכונת ילדותנו

על לוחמי ולוחמות הגדוד החדש, הפועל תחת פיקוד המרכז, תוטל האחריות לשמירת הביטחון בדרום הבקעה, בעוד שגדוד "אריות הירדן", הגדוד המעורב הנוסף בחטיבה, אמון על צפון המרחב. עיקר הפעילות תתרכז באזור יריחו - בין ירושלים לים המלח. באותו אזור ממוקם מחנה "נבו", שבימים אלו עובר שיפוץ רחב היקף, במטרה לקלוט את החיילים ולשמש כבסיס הקבע של הגדוד.

"מאז ומעולם גדודים אומנם תפסו קו במרחב זה, אבל העוצמה שלנו היא בכך שנהווה מקור ידע גזרתי, לצד חיבור חזק לכל גורמי הביטחון בבקעה. שני אלו יחד יהוו מכפיל כוח משמעותי, שיוביל לאפקטיביות מבצעית רבה מאוד", משוכנע סא"ל דופט.

"בחודשים האחרונים", הוא מעיד, "אני לומד את ההיסטוריה הגזרתית והאתגרים הצפויים בה על בוריה, וזאת על מנת שהלוחמים הראשונים של הגדוד, וגם אני, נכיר במרחב כל צעד ונקודה. הרצון הוא להכיר את האזור ממש כפי שהם מכירים את שכונת ילדותם, המקומות בהם טיילו באופניים והדרך חזרה הביתה מבית הספר", גורס דופט ומבהיר: "הגדוד ישפר את אחיזת צה"ל בגזרה, ויהיה המוביל בשמירה על השקט באזור".

בנוסף, לאור המעבר של חטיבת הבקעה לאחריות פיקוד המרכז בשנים האחרונות, ייקח הגדוד המעורב החדש במידת הצורך גם חלק בשמירה על הביטחון באזור יהודה ושומרון. "גדוד לוחם נוסף בהחלט יהווה כלי עזר משמעותי במערכה נגד גורמי הטרור", מדגיש המג"ד. "אנחנו מבינים שהמציאות שלנו דורשת גמישות וזריזות. על הגדוד להיות משימתי ודינאמי, ולהתאים את עצמו לכל תוואי ומשימה".

הבית החדש בבקעה

אומנם הגדוד נמצא רק בראשית דרכו, אבל סא"ל דופט כבר מביט קדימה אל העתיד. "שואלים אותי כיצד אהפוך את הגדוד לסיפור הצלחה, אבל מבחינתי הוא כבר סיפור הצלחה", מציין המג"ד וממהר להסביר: "הוא סיפור הצלחה מכיוון שמאות צעירים וצעירות בחרו להגיע ולהתגייס לגדוד הזה. אין דבר שמדהים אותי יותר מהירתמות צעירינו לעשייה, והרצון הבווער בהם לקחת חלק בבית החדש שנבנה בבקעה".

והוא לא מסתפק רק בזאת: "אני רואה כבר בעוד שנתיים את המפקדים הראשונים שיצמחו מהגדוד ויובילו את הלוחמים החדשים קדימה. אני רואה בסיס וחמ"ל מסודר שמהווים מקור ידע בכל הקשור לאימונים ולגזרה, ובהם חיילים גאים ושמחים בשירותם הצבאי. אני רואה אותנו מהווים מקור ביטחון לתושבי הבקעה. החלומות עוד גדולים, ואני מאמין שאם נדבק בכל העקרונות והערכים שלנו נצליח גם להגשים אותם".

מפקד גדוד 47, סא"ל ירי דופט

הקשב!

דור מפקד גדוד 47

16

לוחמים ולוחמות יקרים,

היום הוא רגע היסטורי עבורכם ועבורנו. אתם מצטרפים לשרשרת אנושית של מפקדים ולוחמים שהגנו על מדינת ישראל. לאחר אלפיים שנות גלות, זוכה עם ישראל למדינה ולצבא עצמאי חזק ואיתן המגן על גבולותיו ומאפשר חיים לאזרחיה ותושביה. הצטרפותכם היום לשירות הצבאי מהווה נדבך נוסף ביכולת של מדינת ישראל לעמוד על המשמר מפני חורשי רעתנו. בחודשים האחרונים עמלים מפקדי הגדוד ואני בראשם על הכשרתכם, אנו עוסקים יומם וליל בתיאום תכנון ובעיקר בלמידה. על מנת שנהיה ראויים להובילכם בהכשרה באימונים ובקרוב, במידה ונדרש לכך. אנו סומכים עליכם שתצטיינו במעשיכם. זכרו שבבחירתכם האמיצה אתם צועדים בדרך שבה הוריתם ומשפחתכם מובילים אתכם בה במבט גאה ומעט דואג.

לוחמות, הינכן מצטרפות למורשת הלוחמת שהובילה הצנחנית חנה סנש, באומרה "קול קורא לי והלכתי, הלכתי כי קרא הקול". אותו קול פנימי, שגם אתן שמעתן בבחירתכן להיות חוד החנית למדינת ישראל ותושביה. אתן זוכות להוביל ולקחת על כתפין את גורלה של המדינה.

לפני כ-15 שנה, עת הגיע תורי ללבוש מדים ולהצטרף לשורות צה"ל. זוכר אני את יומי הראשון, בן זריקה ובין שיחה, בין חדר לבין תדריך. מחז מנסה לזהות מבין הפרצופים מי יהיו חבריי ומאיך מלא חששות בהולכי ללא נודה. מבקש אני ביום זה לתת לכם תחושת ביטחון, הסובבים אתכם הם מיטב הנוער הישראלי, אלו שבחרו ללכת לפני המחנה. אין אנו הולכים למסע בן יום אחד, יתכן וימיכם הראשונים יהיו מבלבלים, ייקח מעט זמן עד שנכיר איש את רעהו. אך בסופו של דבר, הרעות שביניכם תהווה עוגן לשירותכם הצבאי ותלווה אתכם בשארית ימיכם. אחוות לוחמים היא קשר שלא ניתן להפריד.

אל הזכות המיוחדת להתגייס לצה"ל, מתווספת הזכות להיות חלק מיחידה חדשה. אתם הלוחמים והלוחמות הראשונים של גדוד לביא. אתם תהיו המפקדים הראשונים של הגדוד, והגדוד יקבל צבע וגוון על פי אופן פועליכם. אני סמוך ובטוח שיחד נוכל לפקוד יחידה מבצעית, משימתית, בעלת ערכים, הבנויה מכלל גיוני הקשת של מדינתנו. לתפארת מדינת ישראל.

סמג"דית חי"ר ראשונה בצה"ל

רב-סרן דנה בן עזרא בת ה-32 תשמש כסמג"דית של גדוד חדש שנמצא בשלבי הקמה וגיוס ראשונים ויהיה אחראי על הגנת גזרת דרום הבקעה. בעבר שירתה כמפקדת פלוגת לוחמות בגבול עם סיני

Recommend 5.5K

יואב דיתון פורסם: 12:01, 09.02.17

17

רב-סרן דנה בן עזרא (צילום: גדי קבלו, ארכיון ידיעות אחרונות)

לראשונה בצה"ל - סמג"דית חי"ר: בזרוע היבשה ובפיקוד המרכז החליטו בשבועות האחרונים למנות באופן תקדימי קצינה לתפקיד סגנית מפקד גדוד חיל רגלים. כך נודע ל ynet-רב-סרן דנה בן עזרא תשמש כסמג"דית 47, גדוד חדש שנמצא בשלבי הקמה וגיוס ראשונים, ויהיה אחראי על הגנת גזרת דרום הבקעה. היא תהיה מספר שתיים בהיררכיית גדוד החי"ר המעורב הרביעי בצה"ל, שטרם נקבע לו שם.

בן עזרא, בת 32 מבית יצחק שבשרון, תגיע לתפקיד מעולם האיסוף הקרבי שבו שירתה מאז גיוסה. בתפקידה הנוכחי היא קצינת אג"ם של גדוד התצפיות שחף האחראי על גבול לבנון, ועוד קודם לכן שימשה כמפקדת פלוגת לוחמות בגבול עם סיני וכמ"פית תצפיתניות בגבול לבנון. בן עזרא התגייסה לצה"ל בשנת 2003 והחלה את שירותה כתצפיתנית ברצועת עזה, שם זכתה לתעודת הערכה על תפקודה בתור מפקדת חמ"ל התצפיות הגזרתי כאשר מחבל חדר לבסיס נצרים. היא יצאה לקורס הקצינות בזמן שהייתה נגדת בקבע, והספיקה לעבור תקופה של כשנתיים וחצי באזרחות עד לשובה לצבא.

בראיון ל ynet-שנערך לפני חמש שנים, בתקופה שבה החליטה בן עזרא לבסס את הקריירה הצבאית שלה, היא סיפרה ש"במרוצת הזמן, הבנתי שבשום מקום באזרחות לא אמצא את האפשרות לקחת בני אדם צעירים, חיילים, לפקד עליהם, לעצב אותם, להקנות להם ערכים ואת האהבה למדינה ולמולדת. באזרחות יש הרבה יותר עצמאות וחופש אישי, העבודה נגמרת בחמש בערב, ומעבר לזה יש לי את כל הזמן בשביל עצמך", היא הוסיפה. "הצבא זו מערכת טוטאלית, במיוחד בתחום הלחימה, אין דבר כזה חופש, שבתות או חגים. 24 שעות, 7 ימים בשבוע, 365 ימים בשנה אני שייכת למערכת ונותנת לה הכול. עם כל הקושי, זה שווה את הרגעים הקטנים, כשישנה הצלחה מבצעית מיוחדת או כשאני רואה חיילת שמביאה את עצמה להישגים שהיא לא חשבה שתוכל להגיע אליהם ברמה האישית, המקצועית והערכית

הכומתה החדשה של מערך הגבולות החדש

אגב, בן עזרא ככל הנראה תזכה לענוד גם את הכומתה החדשה שעוצבה בצה"ל לארבעת גדודי החי"ר המעורבים שמאוגדים בחודשים אלה למערך הגבולות החדש שמוקם בצבא, הכולל את הגדוד החדש 47, ואת שלושת הוטיקים יותר – קרקל (האחראי על גבול מצרים), אריות הירדן (בבקעה) וברדלס (הערבה). הכומתה החדשה נמצאת על סף אישורים סופיים בצבא ותהיה מנומרת, בדומה לכומתת חטיבת כפיר, רק בגוונים מדבריים, צהובים וחומים. כומתה זו תחליף את הכומתה הירוקה שעונדים לוחמי גדודי החי"ר המעורבים עוד מתחילת העשור הקודם, על אף שאין קשר בין גדודים אלה לחטיבת הנח"ל.

2,500 לוחמות

עד היום היו מספר מועט של מפקדות גדודים בצה"ל, בין היתר בבית הספר לקצינים (בה"ד 1). המג"דית הקרבית הראשונה הייתה מפקדת גדוד האיסוף באוגדה האחראית על הגבול עם מצרים, סא"ל אושרה בכר, אך בגדודי החי"ר המעורבים נשים שירתו עד כה בתפקידים שהגיעו עד מפקדות פלוגות. אחת מהן היא סרן אור בן יהודה מגדוד קרקל, שקיבלה צל"ש על ניהול זירת הפיגוע באוקטובר 2014 בגבול מצרים.

ה"מעצור" העיקרי בקידומן של קצינות קרביות בצה"ל הגיע ברוב מכריע של המקרים במחצית השנייה של שנות ה-20 בחייהן, כאשר נאלצו לבחור בין הקמת משפחה לבין הקריירה הצבאית התובענית שמצריכה שהות במרבית ימי החודש בגזרה מבצעית מרוחקת, והעדיפו לבחור באופציה הראשונה. מספר הקצינות הבכירות בצה"ל עדיין נחשב לנמוך על אף עלייה מסוימת בשנה האחרונה: מספר התא"ליות עלה משלוש לשש, ולאחרונה נוספו עשר אלופות משנה – ובסך הכול משרתות בצבא 32 קצינות בדרגה זו. רס"ן בן עזרא תהיה אפוא במסגרת תפקידה פורץ הדרך, בעמדה מצוינת להפוך למג"דית החי"ר הראשונה בצבא.

בשנת 2011 שירתו בצה"ל כ-550 לוחמות, אשתקד המספר זינק ל-2,100 לוחמות, והשנה לפי הערכות בצבא יעלה ליותר מ-2,500. הסיבות העיקריות: פתיחת תפקידי לחימה נוספים לנשים ובחינה של עוד תפקידים, כמו בשריון וביחידת החילוץ האווירית 669, מחסור של אלפי לוחמים בשנה הקרובה בשל קיצור השירות לבנים בארבעה חודשים, ועלייה של 40% בשנתיים האחרונות במוטיבציה של נערות לשרת כלוחמות.

לפני כשבועיים פורסם ב-ynet כי היחידה המבוקשת ביותר לשירות בין נערות שבוחרות בקרבי היא גדודי פיקוד העורף, שמבצעים בשגרה תעסוקות מבצעיות בגזרות הביטחון השוטף, בעיקר ביהודה ושומרון, ובחירום עוסקים בחילוץ והצלת חיים. למקום השני הגיעה – אחרי שנים במקום הראשון – יחידת משמר הגבול, וגדודי החי"ר המעורבים במקום השלישי במדד ההעדפות.

צה"ל - צבא ההגנה לישראל

הכירו את סגן חן ביטון, קצינת רפואה בגדוד צבר של חטיבת גבעתי והאישה היחידה הממלאת כעת תפקיד זה בחטיבות החי"ר!

"להיות בשטח ולתת מענה רפואי ללוחמים, בין אם בתרגיל ובין אם בחירום, זה התפקיד שלי. אין בי ספק שזהו תפקיד שמעניק לי אחריות גדולה מאוד."

תמונות בציר זמן · לפני שעה · ⚙️

הצג בגודל מלא · אפשרויות נוספות

דובר צה"ל אלוף מוטי אלמוז

• 3 פברואר •

השבוע סיימה הצוערת גילי רוזן את קורס הקצינים בבה"ד 1.
לרחבת המסדרים לוותה ע"י שלוש אחיותיה, אשר כולן משרתות בצה"ל- סגן עדי, רב"ט ש' (אחותה התאומה) ונ' שעלתה
מבלארוס בתכנית "נעל"ה", למדה עברית בחיק המשפחה בארץ ומאז הפכו משפחת רוזן למשפחה עם ארבע בנות.
שבת שלום!

ג.

כתבות פרשנות

אלוף פיקוד הספין: מה קורה כשהמציאות בשטח מתנגשת עם דובר צה"ל

הוא מוכר סיפורים, מקדם אג'נדות ופה ושם מערבת את העובדות. כך הפך מוטי אלמוז את יחידת דובר צה"ל למשרד יחסי ציבור לכל דבר ועניין. ההתמכרות הזו לתדמית פוגעת רק בצה"ל

קלמן ליבסקינד / 17:40 14/01/2017

תגיות: מוטי אלמוז, דובר צה"ל

19

דובר צה"ל מוטי אלמוז מתייחס לסרטון הירי במחבל). צילום:אבשלום ששוני)

בואו ניגש ישר לשורה התחתונה. אני לא מאמין למילה שיוצאת מיחידת דובר צה"ל, תחת פיקודו של האלוף מוטי אלמוז. לאף מילה.

פעם, בעבר הרחוק, דובר צה"ל היה עסוק בעיקר בתיווך של מידע על מה שמתרחש בתוך הצבא - מבצעים, היתקלויות, נפגעים, הרוגים, תאונות - לציבור. אלמוז - שגם אם לא החל בתהליך, ודאי שכלל אותו לדרגת אמנות - הפך את יחידת דובר צה"ל למשרד יחסי ציבור לכל דבר ועניין. הוא מייצר ספינים, הוא מוכר סיפורים, הוא מקדם אג'נדות, הוא נלחם ביריבים, ולא מהסס למחוק את מי שמפריעים לנרטיב שלו. שם, כשהוא עובר אל הזירה היחצנית, הוא מאבד אותי. לא סתם מאבד. הוא גורם לי לחשוד בכל מילה שהוא מוציא מהפה שלו, באותה רמה שבה אני חושד ביחצן של תלמה, כשזה מספר לי שאין סלמונלה בקורנפלקס.

איפה עובר הקו המפריד בין יחצן באזרחות ליחצן במדים? במקום שבו נדרשת אמירת האמת. מנכ"ל תנובה יכול לדרוש מהדובר שלו לספר לציבור שאין סיליקון בחלב, גם כשיש. הוא הלקוח שלו. הלקוח של דובר צה"ל זה אני. כאן מתחיל ומסתיים כל הסיפור.

עכשיו, בואו נחזור אחורה אל יום ראשון, זמן קצר אחרי [הפיגוע הנורא בארמון הנציב](#). סרטון האבטחה המזעזע שפורסם הציב את צה"ל במקום לא נוח, בלשון המעטה. אין שום רלוונטיות לשאלה אם צוער אחד או שניים או חמישה בחרו לחתור למגע ולהסתער לכיוון המשאית של המחבל. הסרטון הזה הראה עשרות צוערים חמושים - מי שעוד רגע קט יהיו קצינים ומפקדים של חיילים, שיישאו אליהם את עיניהם - שרואים מולם מפגע משתולל עם משאית, ובוחרים לנוס על נפשם. לרוץ אחורה במקום קדימה. אלה תמונות רעות. אלף לוקשים שינסה למכור דובר צה"ל, לא ישכנעו אותי שהרמטכ"ל גדי איזנקוט לא מרט את שערותיו כשראה אותן.

ואם לא הספיק לצה"ל הסרטון הזה, הגיע [איתן רונד](#) וסיבך מבחינתו את המצב עוד יותר. רונד, מדריך טיולים שהיה במקום, התראיין זמן קצר אחרי הפיגוע וסיפר כיצד נפגע בעצמו מהמשאית, קם מהדשא, שלף את אקדחו, כיוון לעבר החלון של המחבל ורוקן מחסנית שלמה. הראיין של רונד היה מבחינתו של דובר צה"ל פיגוע הסברתי של ממש. גם משום שהתפקוד שלו כאזרח העצים עוד יותר את השאלות הקשות, שעוררה הבריחה של הצוערים. גם משום שהוא תמה בקול למה אזרח כמוהו צריך לתפעל כמעט לבדו אירוע כזה, כשהוא מוקף ב-300 צוערים של בית הספר לקצינים של צה"ל. גם משום שהוא העלה סברה (שלטעמי, אין לה ידיום ורגליים), שלפיה החיילים נמנעו מלפעול כתוצאה מ"אפקט אלמור אזריה".

עוד באותו ערב שיגרו אנשיו של אלמוז לכתבים הצבאיים סדרת הודעות, בניסיון למזער את הנזק ככל שניתן. קודם הועברו ממצאי התחקיר הראשוני של מפקד בה"ד 1, שגילה למרבה השמחה שהיו בכל זאת כמה צוערים שירו. אחר כך ניסה דו"צ לתלות את הבריחה ההמונית בדבריה של אחת הקצינות שקראה לתפוס מחסה ולהתרחק. אחר כך שוגר קטע וידיאו של צוער שמספר שגם הוא ירה, ובהמשך של עוד צוער שהגיש גם עזרה רפואית.

מי ששמע את האלוף אלמוז למחרת בבוקר אצל אסף ליברמן בגלי צה"ל, היה יכול להבין שהצבא מסמן את האירוע כהישג נפלא. היה תחקיר, התברר שהחיילים רצו, שהחיילים פתחו באש, שהחיילים חתרו למגע. בקיצור, הכל סבבה.

שעתיים אחר כך התעצמה הבעיה של אלמוז, כשמדריך נוסף שהיה במקום הפיגוע, אייל קורן, עלה לשידור אצל רזי ברקאי. קורן אומנם טען בתוקף שכמה מהצוערים שסביבו כן חתרו למגע, אבל הסיפור שלו - שלפיו הוא התייצב עם אקדחו מול השמשה הקדמית של המשאית וירה שוב ושוב לעבר ראשו של הנהג, עד שזה נשמט והמשאית נעצרה - רק קיבע באופן ברור יותר את התמונה שבה דווקא שני האזרחים תפקדו למופת.

כדי להבין שיש בעיה עם התמונות של צוערי צה"ל בורחים, לא צריך להיות לוחם בסיירת מטכ"ל. כמו שעיתונאי שלא היה מעולם ראש ממשלה יודע לומר מה מצופה ומה לא מצופה ממי שנושא בתפקיד הזה, כך די להיות שקמיסט כדי להבין שמנוסה מול פיגוע היא לא המסר שצה"ל מחנך את חייליו לאורו.

יודעים מה? זה בכלל לא קשור למפקדים ולצה"ל. זה קשור למה שמצופה מאדם ברחוב. האתוס הישראלי הגאה טען תמיד שאם תיפול ברחוב בניו יורק, אלפים יעברו על פניך ואיש לא ישיט לך יד, אבל אצלנו בנס ציונה זה לא יכול לקרות. וזה נכון. וזה בדיוק מה שהפריע בעין לכל מי שראה את הסרטון הזה. האם זה טבעי לפחד? ברור. האם הפחד הזה היה יכול לגרום לכל אחד מאיתנו לנהוג בדיוק כמו שנהגו הבורחים בארמון הנציב? לגמרי. ולכן הטענה המרכזית היא לא אל הצוערים. הטענה היא אל מי שהחליט שכדי שצה"ל יראה תמיד יפה ומוצלח, מותר גם לטייח תקלות.

ביום שני אחר הצהריים, במסגרת פעולות היח"צ הנמרצות, נשלחה אל המיקרופונים והמצלמות סגן מאיה פלד, מפקדת צוות בבה"ד 1 שסיפרה כיצד ירתה גם היא לעבר המחבל. אבהיר מראש, כדי שלא יהיו אי־הבנות. אין לי בדל טענה אל פלד. לא אליה ולא אל התפקוד שלה. נהפוך הוא. במקום שבו רוב הצוערים ברחו, פלד הכניסה מחסנית וירתה. אבל לדובר צה"ל זה לא הספיק. דובר צה"ל היה צריך למחוק כמה שיותר מהר את הסיפור של האזרחים איתן ואייל, וזה חייב אותו לשווק את פלד כגיבורה שהצילה את המצב.

מי שמכיר את עבודת דובר צה"ל יודע היטב שפלד לא פתחה את פיה לפני שתודרכה היטב מה לומר ומה לא. ככה זה עובד. פלד, בסדרת ראיונות לטלוויזיה ולרדיו, סיפרה שהפיגוע תפס אותה כשהייתה על האוטובוס ושברגע שהבינה מה קורה הכניסה מחסנית, ירדה אל המדרגה התחתונה של האוטובוס וירתה. לזכותה יש לומר שהיא לא סיפרה מה שלא עשתה. בניגוד לחלק מכלי התקשורת שקנו מדובר צה"ל את הסיפור על הקצינה ש"הסתערה" על המחבל (בעוד היא עצמה מספרת שכלל לא ירדה מהאוטובוס), ושניטרלה אותו (מה שאפילו היא לא טענה), פלד הייתה מאוד מדויקת.

אגב, אם תסתכלו על המיקום של האוטובוס שממדרגותיו ירתה, מול המיקום של המשאית שבה ישב המחבל, תבינו שמהזווית הזו הסיכוי שהקצינה ראתה את המפגע שבכיוונו ירתה נראה כמעט אפסי.

אבל היה משהו נוסף שיכול היה להבחין בו כל מי ששם לב לדברים שלה ולתדרכים של דובר צה"ל ולראיון שלו ברדיו. מכל אלה נעלמו באופן מוזר שני האזרחים שהסתערו לעבר המשאית, האחד מול שמשותו הקדמית והשני מול שמשותו הצדדית. ב"דיעות אחרונות", אגב, לקחו את הנרטיב של דובר צה"ל עד הסוף, והציבו על השער תמונה גדולה של הקצינה תחת הכותרת "הגיבורה", יחד עם אוסף פרטים שבינם לבין המציאות לא היה קשר.

ובמובן הזה, לא פחות ממה ש**סגן מאיה פלד** היא גיבורה, היא סוג של קורבן. קורבן של ניצול ציני של דובר צה"ל שבכל פעם שולח אל התקשורת לובשי מדים אחרים כדי לקדם את מסריו. פעם אלה חיילים טרנסג'נדרים שנותרים בראש לרב אייל קרים. פעם אלה קצינות במדים שנשלחות להשיב כגמולם לרבנים שמתנגדים לשירות משותף. בפעם הבאה יהיה זה פרזנטור לובש מדים אחר.

בכל אירוע אחר איתן רונד היה מוכתר לגיבור של ממש. הפיגוע תפס אותו בעיצומה של שיחה עם סגן [יעל יקותיאל](#) ז"ל. היא נהרגה. הוא, כפי שניתן לראות בסרטון, עף בעוצמה אל הקרקע. כשרוב הנוכחים סביבו, אלה שלא נפגעו, בחרו להימלט, רונד התאושש, קם מהדשא, שלף את האקדח, רץ לעבר החלון של המחבל וירה. אנשים כמוהו, במקרים קודמים, זכו לתעודת הוקרה על תפקודם. הניסיון של דובר צה"ל למחוק אותו (וגם את קורן) מכל התיאורים של מה שקרה בשטח, רק משום שהייתה לו טענה על כך שמעט מדי חיילים חתרו למגע, היא לא פחות ממבישה. ולא, זו בכלל לא שאלה של קרדיט או של כבוד. זו שאלה של אמת. של מוטיבציה. של חשיבה אובססיבית של מי שפועל כמו משרד יחסי ציבור.

איפה הבעיה הכי גדולה עם העניין? שבסופו של דבר ההתמכרות הזו לתדמית פוגעת קשות בצה"ל. כי במקום שבו צה"ל - רק לטובת יחסי הציבור שלו - ימשיך לטעון שהכל בסדר והכל נפלא וכולם חתרו למגע ואף אחד לא ברח, צה"ל לא יתקן את עצמו לעולם. שהרי אם אין תקלות, אין מה לתקן. ובמקום הזה כדאי להזכיר משפט שנהג להגיד לפקודיו מפקד בה"ד 1 לשעבר, האלוף במיל' אלעזר שטרן: "במקום שאין ביקורת, יש אשליה. במקום שיש אשליה, היא תפגוש אותנו בשדה הקרב."

ועוד שתי הערות בפרשה הזו. כבר ביום ראשון בערב, שעות ספורות אחרי האירוע, פרסם דובר צה"ל את [ממצאי התחקיר הראשוני](#) של מפקד בה"ד 1, אל"מ יניב אלאלוף. הצוערים נהגו למופת, לא היססו, חתרו למגע וכו'. אני לא מכיר את אל"מ אלאלוף, מטוב ועד רע, אבל דבר אחד ברור לי. הסיטואציה שבה עשרות חניכי בית הספר לקצינים בורחים במקום לחתור למגע, היא עניין שדורש דין וחשבון גם מצדו של מי שמפקד עליהם ומחנך אותם. בנסיבות הללו, להטיל עליו לערוך את התחקיר, זה לעשות מכולנו מטומטמים.

ועוד מילה אחת למי שטענו השבוע שמדובר בחיילים שאינם קרביים, כאלה שלא הוכשרו להשיב אש מול מחבל בעיצומו של פיגוע. ראשית, כדאי לזכור שאלה החיילים ששמרו במשך הרבה מאוד שנים על עשרות אלפי מתיישבים ביישובי יו"ש. שנית, נשק איננו זר פרחים או מטרייה. אם צה"ל חושב שהחיילים שלו אינם יודעים מה לעשות בו, שיימנע מלהפקיד אותו בידם. אם הוא בחר בכל זאת לצייד אותם בנשק, הוא חייב לוודא שיש בכך תועלת. אי אפשר להחזיק את ה-M-16 משני הצדדים.

רק הסתיים הסיפור הזה וכבר הגיעה הפרשה הבאה שבה מעורב ראש אכ"א ודובר צה"ל, האלוף מוטי אלמוז. ביום שלישי בערב חשף ניר דבורי בערוץ 2 את דבר [קינמה של פגישה](#) שנערכה בבסיס במרכז הארץ בין צ'רלי אזריה, אביו של החייל המורשע בהריגת המחבל בחברון, לבין מפקד חטיבת כפיר, אל"מ גיא חזות. דבורי סיפר כי צה"ל ניסה בפגישה הזו [להתערב בהליך המשפטי](#), לשכנע את אזריה האב לשקול לוותר על הערעור על הכרעת הדין, ואף להחליף את צוות ההגנה של בנו.

דובר צה"ל, שנדרש להתייחס לפרסום, הכחיש אותו מכל וכל. אותו ואת הטענה כאילו צה"ל הציע הצעה כלשהי ביחס לערעור או התערב בהליך המשפטי. "מטרת הפגישה", פסקה ההודעה שלו, "הייתה לבחון אם נדרש סיוע כלשהו למשפחה."

ההכחשה הזו החזיקה מעמד יום אחד בדיוק, משום שלמחרת חשף עמית סגל [קטעים מוקלטים](#) מתוך הפגישה עצמה. דובר צה"ל, הסתבר, שוב לא אמר את האמת. אל"מ חזות, מעלה ההקלטה בבירור, לא זימן את אזריה כדי לסייע למשפחה כמו שטען יום קודם, כשלא ידע שהשיחה הוקלטה. חזות, הסתבר, הפעיל לחץ על אביו של החייל כדי להחליף לו את צוות ההגנה שצה"ל לא אהב, הוא הודיע לו שקו ההגנה של עורכי הדין הנוכחיים לא היה מוצלח, ש"פסק הדין יצוק" וכי "הסיכויים שהערעור יתקבל, קלושים."

חזות לחץ על צ'רלי אזריה להיפגש בדחיפות עם ראש אכ"א מוטי אלמוז, עם הסנגור הצבאי, עם אלוף הפיקוד או עם עוזר הרמטכ"ל, הכל במטרה למנוע את הגשת הערעור. ההכחשה בת 24 השעות של דובר צה"ל נראתה, בנסיבות הללו, מביכה במיוחד.

האלוף אלמוז, מבחינתם של חלקים לא קטנים בחברה הישראלית, מתחיל את כהונתו כראש אכ"א עם אשראי נמוך מאוד. בשנה האחרונה נראה היה שמדובר במי שיש לו נטייה של ממש לפירומניה. כך היה בפרשת אזריה, שבה יש לו מניית זהב בהתססת האווירה, כאשר עוד בטרם החל ההליך המשפטי נגד החייל הזדרז להצהיר כי הוא פעל "בניגוד לתרבות העם היהודי". כך היה כאשר במקום להרגיע את הרוחות בוויכוח עם רבני הציונות הדתית בסוגיית השירות המשותף של חיילים וחיילות בשריון, עלב בהם בסדרת ראיונות ברדיו ואמר שהם "צווחים" ו"מחצצים".

בצמתים הרגישים שבהם הוא מסתובב בשנים האחרונות, צמתים שבהם כל החלטה וכל הערה יש בהם פוטנציאל להבערת אש בחברה הישראלית הרגישה ממילא, ספק אם האיש הנכון במקום הנכון הוא דווקא זה שמסתובב עם ג'ריקן בנזין.

kalman.liebskind@maariv.co.il

המערכה המסוכנת שמנהל צה"ל נגד מי שלא מסכימים לאג'נדה החדשה שלו

בחודשים האחרונים, כאילו היו שחקנים בסוכנות דוגמנים, עושה דובר צה"ל שימוש ציני בחיילים, לטובת קמפיין פוליטי שלא היה כמוהו מאז נוסד צה"ל

קלמן ליבסקינד / 18:29 18/03/2017

תגיות: אביגדור ליברמן, הרב יגאל לוינשטיין

20

מכתב הרבנים המתונים, שחשף שלשום אבישי בן חיים בערוץ 10, רק הוכיח למי שחשב שיש לו בעיה עם הרב לוינשטיין, שהוא לא מבין כלום. כי כשכל כך הרבה רבנים מכל גוני הקשת זועקים שהם לא יכולים עוד להמליץ לתלמידיהם מה שהמליצו אתמול, או שהערבוב הפיזי בין בנים לבנות בבה"ד 1 הוא משהו שלא היה מעולם, אז מי שצה"ל חשוב לו חייב לכל הפחות להקשיב להם. נכון, אין הכרח להסכים איתם או לקבל כל טענה שלהם, גם אם הם שולחים לצה"ל את מיטב בחוריהם במספרים גדולים. אבל להתעלם מהם ולהילחם בהם, זה הדבר הכי מטופש ומסוכן לעשות בסיטואציה הזו.

וזה מה שעושה בחצי השנה האחרונה ראש אכ"א ודובר צה"ל, האלוף מוטי אלמוז. אלמוז הכריז מלחמה על כל מה שמייצג הציבור הזה. בכוחנות. באגרסיביות. כמו פיל בחנות חרסינה. בחודשים האחרונים, כאילו היו שחקנים בסוכנות דוגמנים, הוא עושה בחיילי צה"ל שימוש לטובת קמפיין פוליטי שלא היה כמוהו מאז נוסד צה"ל. אין יום בלי אייטם עיתונאי, בלי חיילת שמספרת כמה נהדר לה לשרת עם בנים, בלי חיילים שנשלחים לתקשורת לראיונות שכל מטרתם להשיב מלחמה לציבור הדתי-לאומי ולרבניו.

אגב, לא רק רבנים חושבים שיש בעייתיות בחלק מהיחידות שנפתחות לשירות נשים. שמענו מה אמרו על זה האלוף יפתח רון טל ותת-אלוף אביגדור קהלני. אפשר וצריך לדון על הסוגיה הזו, אבל זה לא מה שעושה צה"ל. דובר צה"ל, כאילו היה יועץ תקשורת של מפלגה, החליט לנצח בקרב הזה דרך העיתונות. כדי להילחם ברבנים ובקציני צה"ל הבכירים שחושבים ששילוב בנות ביחידות מסוימות פוגע בצה"ל, הוא עושה שימוש ציני בחיילות וקצינות. אספו את כל קטעי העיתונות של החודשיים האחרונים שהופיעו בהם, בשירות דובר צה"ל, עשרות חיילות וקצינות אם לא למעלה מזה,

לפני כמה חודשים אפשר דובר צה"ל לחיילים סדירים להתראיין ל"ידיעות אחרונות" ולתקוף שם את הרב הראשי לצה"ל, קצין בדרגת תת-אלוף. לפני כמה ימים, רק לצורך הדוגמה, כיכבה על שער "ידיעות אחרונות" סא"ל אורית קורמן נגרי, מפקדת גדוד תקשוב, כשלצדה בתה הקטנה בתחפושת צבאית. "הרב יגאל לוינשטיין, שדיבר בזלזול על חיילות צה"ל, לא ראה את הגאווה בעיניה של יעל בת ה-6 וחצי כשהיא מחופשת לאמה", אמרה הכותרת.

יש לי בעצמי ים של ביקורת על לוינשטיין, אבל אני לא מוכן שאל המלחמה נגדו ייגררו קצינים במדים. רגע, תגידו, אבל זה העיתון קובע את הכותרות, לא דובר צה"ל. טעות. דובר צה"ל הוא משרד יחסי הציבור הכי חזק שיש. את הכללים בראיונות שהוא יוזם, רק הוא מכתיב .

לפני עשרה ימים פורסמה ב"ידיעות אחרונות" כתבה על מפגש מרגש בין ארבע לוחמות קרביות בצה"ל לבין עליזה גורי, היום בת 86 ובעבר פלמ"חניקית. הכותרת סיפרה על הפגישה ועל השיחה "על פמיניזם בשדה הקרב, היתרונות של נשים במצבי משבר ולמה אסור לתת לרבנים להתערב בגיוס בנות". "יש סכנת הדתה בצה"ל", הסבירה גורי לחיילות ששלח אליה דובר צה"ל, "וזה מקומם אותי. הצבא מתקדם, מאפשר לבנות להגיע לתפקידים שונים, ובאה יד זדונית ועוצרת את התהליך. אסור שההתערבות שלהם בגיוס בנות תשפיע על הצבא, אחרת נאבד את מה שהשגנו ."

עזבו את השאלה אם היא צודקת או לא. אבל מה לדובר צה"ל ללבות כל העת את המלחמה הזו מול הרבנים וה"יד הזדונית" שלהם? אין לצה"ל מה לעשות חוץ מאשר לחפש מלחמות עם הרבנים האלה, שאחראים לבתי הגידול של עשרות אחוזים מהצועדים על מגרש המסדרים של בה"ד 1? התשובה ברורה. אלמוז מחפש מלחמה. אחרת לא היה מתעקש לעלות לשידור ברדיו ולכנות שוב ושוב בתואר המעליב "צווחנים" את הרבנים שיש להם מחלוקת איתו. אחרת לא היה שולח לתקשורת - בעיצומו של ויכוח ציבורי בסוגיה הזו - שלושה מג"דים בגדודים מעורבים, שינסו לשכנע אותנו ש"לוחמות יכולות לשרת בטנק ולתמרן במלחמה ."

בגיליון האחרון של "במחנה" סיפרה תא"ל שרון ניר, יועצת הרמטכ"ל לענייני מגדר, כיצד צה"ל בא לקראתם של חיילים טרנסג'נדרים. "אנחנו לוקחים בחשבון את המענה הספציפי שאותו טרנסג'נדר נדרש אליו מבחינה לוגיסטית ותופרים עבורו 'חליפה לפי מידה', שמאפשרת לו לבצע שירות צבאי משמעותי לצד התהליך שהוא עובר מול הרשויות ומול משרד הפנים", סיפרה. וזה, בעיני, יפה. אלא מה? שבצה"ל יש יותר דתיים מטרנסג'נדרים, ומשום מה דווקא בהם הצבא מעדיף להכות תקשורתית במקום להבין שגם להם ראוי שתהיה "חליפה ."

אני רואה ברשת כל הזמן סרטונים וקליפים שמייצר דובר צה"ל, שבהם מספרות לוחמות ומפקדות כמה זה טבעי וחשוב שהן תהיינה במקום שבו הן נמצאות, ושואל למה חיילות צריכות להשתתף בקמפיינים האלה? עזבו שוב את השאלה מה נכון לצה"ל. אבל ממתי הפך צה"ל לצבא של דוגמנים ופרזנטורים שעסוק כל העת בלנצח בקרב על דעת הקהל? לא הייתה בהיסטוריה של צה"ל תקופה שבה גויסו כל כך הרבה חיילים למסעות פרסום שמטרתם קידום אג'נדה.

השבוע הציע דובר צה"ל ל"ישראל היום" ראיון עם שלושה אחים דתיים, שמשרתים במערך הצוללות. הראיון התנהל נפלא עד שהכתב, יהודה שלזינגר, שאל את האחים מה הם חושבים על דברי הרב לוינשטיין ומה דעתם על השיח של שילוב נשים בצה"ל. בדובר צה"ל לא היו מוכנים לקחת צ'אנס, הראיון הופסק והועבר אחר כבוד ל- YNET לראיון הזה כבר הגיע דובר צה"ל מאורגן יותר, ומי

שקרא אותו היה יכול לזהות אצל אחד המרואיינים את המשפט הנכון, המשבח את השירות המשותף עם הבנות, כשהוא מהונדס היטב.

ויש, אפרופו זה, עוד שאלה שראוי לשאול. על סמך מה קובע דובר צה"ל, שרק עמדה אחת בוויכוח המהותי הזה יכולה להישמע? ובכלל, אם לקציני צה"ל מותר להגיב בעיתון על דברים של הרב יגאל לוינשטיין, למה שלא יתאפשר לקצינים להגיב גם על הדברים המקוממים של סגן הרמטכ"ל בערב יום השואה? כי יש אג'נדה פוליטית שצה"ל אוהב ויש כזו שלא? הרי ישנם קצינים בכירים בצה"ל שמתנגדים לשילוב נשים ביחידות מסוימות, ומשום מה צה"ל לא אפשר עד היום לאף אחד מהם לדבר.

וכשהנושא הזה עלה לדיון וכלי תקשורת ביקשו לשמוע את עמדתו של הרב הראשי הקודם, רפי פרץ, מוטי אלמוז סירב לאפשר לו לפתוח את הפה. ליועצת הרמטכ"ל למגדר, תת-אלוף בדרגתה, מותר לדבר. לרב הראשי לצה"ל, תת-אלוף בדרגתו, אסור. אגב, לא רק לרבצ"ר הקודם. אותי מאוד מעניין לשמוע אם הרב הצבאי הנוכחי, אייל קרים, היה ממליץ לבת שלו לשרת בגדוד מעורב, אבל גם לו איש לא ייתן להגיד את זה בקול. מה שמותר לסמלת בתותחנים, מסתבר, אסור לתת-אלוף הרב הצבאי הראשי.

כל עוד צה"ל נשאר מחוץ לפוליטיקה, הכל היה בסדר. אבל כשהוא בוחר לעצמו אם הוא עם הרב קרים או נגדו ואם הוא בעד עמדת הרבנים או נגדה ואילו אישים לתקוף ועל אילו להגן, הוא הופך את עצמו לארגון פוליטי, כמעט למפלגה.

ביום שישי שעבר, אחרי המהומה שיצר שותפו לניהול המכינה, פרסם הרב אלי סדן סרטון ובו תגובתו על האירועים האחרונים. אלה היו 14 דקות של דברי טעם. "כל מי שמשרת בצה"ל, חיילים וחיילות, דתי או חילוני או רפורמי או משיחיסט או בעל נטייה הפוכה, זה לא משנה. אם הוא שלוש שנים מחייו מוכן לפעול רק למען עם ישראל ולפעמים גם לחרף את נפשו, הוא צדיק", אמר הרב סדן.

אבל הייתה לו עוד תובנה חשובה. "התפקיד העיקרי שלנו הוא לא לעסוק עכשיו במלחמות על פרצופה של החברה הישראלית", הציב את קו הגבול, "יש אנשים שזה תפקידם... המאבק על דמותה של מדינת ישראל צריך להתקיים בכנסת, בתקשורת, בבתי המשפט". אם מכינה אזרחית חושבת שזה לא תפקידה לעסוק במלחמות על פרצופה של המדינה, על אחת כמה וכמה צבא ההגנה לישראל. ואם ראש המכינה בעלי מבין שזה לא תפקידו, לא ברור איך הרמטכ"ל וראש אכ"א לא מבינים את זה.

ועוד מילה אחת אחרונה. לחיילים הדתיים-לאומיים יש דרך פשוטה לדלג על כל הבלגן הזה. הם רק צריכים להגיד שהם חרדים ובאותו רגע יקבלו צבא שלא רואים בו חיילות גם עם משקפת, אוכל כשר למהדרין, אישור קל לגדל זקן ושיעורי תורה מרבנים. הם לא עושים את זה כי הם לא מאמינים בהתבדלות. הם מאמינים בהשתלבות. כשצה"ל מזהה את זה כחולשה ומכה, הוא מגלה חוסר תבונה ומסכן את הבניין כולו.

kalman.liebskind@maariv.co.il

רשימת קישורים לכתבות:

- <http://www.yediot.co.il/articles/0,7340,L-4923747,00.html>
- <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4921574,00.html>
- <http://www.yediot.co.il/articles/0,7340,L-4931081,00.html>
- <http://www.israelhayom.co.il/article/434343>
- <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4927719,00.html>
- <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4708709,00.html>
- <http://www.yediot.co.il/articles/0,7340,L-4836953,00.html>
- <http://www.yediot.co.il/articles/0,7340,L-4861270,00.html>
- <https://www.mitgaisim.idf.il/%D7%9B%D7%AA%D7%91%D7%95%D7%AA/%D7%A8%D7%90%D7%A9%D7%99/%D7%9E%D7%A1%D7%9C%D7%95%D7%9C%D7%99%D7%9D-%D7%A4%D7%A8%D7%95%D7%99%D7%99%D7%A7%D7%98%D7%99%D7%9D-%D7%95%D7%A7%D7%95%D7%A8%D7%A1%D7%99%D7%9D/%D7%9E%D7%A4%D7%A7%D7%93-#/D7%92%D7%93%D7%95%D7%93-47>
- <https://www.idf.il/%D7%90%D7%AA%D7%A8%D7%99%D7%9D/%D7%92%D7%93%D7%95%D7%93-47/%D7%93%D7%91%D7%A8-%D7%94%D7%9E%D7%A4%D7%A7%D7%93>
- <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-4920009,00.html>
- <https://www.facebook.com/MotiAlmozDOTZ/photos/a.272413862960049.1073741828.251453648389404/619050911629674/?type=3&theater>

כתבות פרשנות:

- <http://www.maariv.co.il/journalists/Article-570151>
- <http://www.maariv.co.il/journalists/Article-578211>